

Erityinen kuntajakoselvitys: Esitys Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven ja Kyyjärven kuntien yhdistymisestä 1.1.2022 sekä kuntaliitossopimuksesta

Määräaikaan mennessä 15.1.2021 on Karstulan, Kivijärven ja Kyyjärven kuntiin tullut yksi yhteinen muistutus Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven ja Kyyjärven Eläkeliiiton yhdistyksiltä.

Muistutuksessa kiinnitetään huomiota seuraaviin seikkoihin:

1. Nopealla aikataululla laaditussa kuntajakoselvityksessä ei ole riittävästi otettu huomioon kuntalaisten osallistamista.
2. Selvityksessä ei käy ilmi, miten ikäihmisten tärkeiden julkisten palveluiden saatavuus ja laatu taataan.
3. Uuden kunnan valmistelussa täytyy olla strateginen ote ja aito kuntalaisten kuuleminen.
4. Muilta osin muistutus korostaa ikääntyneen väestö osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamista uudessa kunnassa.

Vastine:

1. Kuntajakoselvitystä tehtiin koronaepidemian aikaan. Tämä rajoitti osittain mahdollisuuksia järjestää kuulemisia.

Kuntalaiset saivat lukea tiedotteen jokaisen ohjausryhmän jälkeen kuntien sivuilta. Kuntalaisilla oli koko prosessin ajan mahdollisuus jättää viestejään kunnanjohtajille ja kuntajakoselvittäjälle. Viesteihin vastattiin samoin kuin asiaa koskeneisiin puheluihin. Asiasta tiedotettiin paikallislehdessä jatkuvasti. Esimerkiksi Eläkeläisliitto oli yhteydessä jo prosessin aikana.

Jokaisessa kunnassa järjestettiin kuntalaisten kuulemistilaisuus lokakuun lopulla. Koska tilaisuuteen ei voitu ottaa yli 50:tä osallistujaa, välitettiin kuntalaiskuuleminen myös reaaliaikaisesti kuntalaisten nähtäväksi, muissa kunnissa paitsi Kivijärvellä. Kivijärvellä osallistujia oli selvästi enemmän paikalla. Karstulan ja Kannonkosken osallistujilla oli mahdollisuus myös kommentoida kuntajakoa tilaisuuden aikana joko puhelinviestillä tai live striimin keskusteluosiossa. Keskustelut jätettiin myös kuntien sivuille myöhemmin nähtäviksi. Kuntalaistilaisuuksien videointeja on katsottu Kyyjärvellä 473, Kannonkoskella 680 ja Karstulassa 828 kertaa. Lisäksi Kyyjärven ja Karstulan valtuustojen käsittely lähtemisestä mukaan kuntajakoselvitykseen välitettiin live-lähteyksenä ja tallenteena.

Viispiikkinen järjesti kunnan nimeen liittyen kyselyn, jossa jaettiin myös palkinto.

Valtuustojen hyväksymä sopimus on ollut kuntalaisten nähtävänä ja kommentoitavana 30 vuorokautta. Nämä kommentit ovat osa tuota kuulemistä.

Kannonkosken ja Kivijärven kunnissa järjestettiin lisäksi mielipidekysely kirjeitse. Tähän mielipidekyselyyn voivat osallistua kaikki yli 15 vuotta täyttäneet kunnan asukkaat. Kyyjärven kunnassa järjestettiin lisäksi kysely kuntaliitossuunasta.

Olosuhteisiin nähden kuntalaisten osallistamista voidaan pitää kohtuullisesti onnistuneena.

2. Selvitys ei mene kovin syvälle yksityiskohtiin, joten siinä ei voi olla täydellistä kuvausta kaikista palveluista. Palveluiden tuotantopaikat on sovittu. Lisäksi selvityksessä viitataan mahdolliseen asiointiliikenteeseen koko kunnan alueella palveluiden saatavuuden turvaamiseksi.

Ikäihmisten palveluiden pohjana voidaan pitää Karstulan olemassa olevia palveluita, joita pyritään tuottamaan koko alueelle. Suurin osa muista palveluista liittyy sosiaali- ja terveydenhuoltoon, joka on kuitenkin tämän sopimuksen ulkopuolella, koska Saarikka kuntayhtymä ei ole sopimuksen osapuoli. Saarikan palveluista sovitaan erikseen, jos uusi kunta syntyy.

Sopimuksen perusteella voidaan todeta, että koko alueella palveluiden arvioidaan esiintyvän jatkossa tasaisemmin. Muistutuksessa esille tuotua palveluiden keskittämistä ei sopimuksessa voi nähdä sen enempää ikäihmisten palveluiden kuin muidenkaan palveluiden osalta.

3. Suuri osa uuden kunnan valmistelusta tulee olemaan henkilöstöön ja entisten kuntien sopimuksiin liittyvää uudistamista uuden kunnan sopimuksiksi. Palveluiden tuotantoa lähdetään toteuttamaan tehdyn sopimuksen mukaisesti. Samalla ratkaistaan myös, miten palveluita tuotetaan vanhoissa kuntakeskuksissa. Vain tässä osassa kuntalaisten osallistamisella on merkitystä. Tätä pyritään tekemään siltä osin kuin sillä on kuntalaisille merkitystä. Tiedottamisella pyritään pitämään kuntalaiset tietoisina siitä, missä ollaan menossa.
4. Uudessa kunnassa tullaan osallistamaan ikääntynyttä väestöä aivan samoilla mahdollisuuksilla kuin lain mukaan nytkin tehdään. Lisäksi yhdeksi mahdollisuudeksi tulee kunnanosatoimikunnat, joissa paikallisilla toimijoilla tulee olemaan mahdollisuus vaikuttaa asioihin niin kunnanosassa kuin koko kunnassa.

Lisätietoja: kunnanjohtaja Pekka Kanervio,

pekka.kanervio@karstula.fi, 044 4596602

Määräaikaan mennessä 18.1.2021 on Kannonkosken kuntaan jätetty Tepu Niskasen muistutus.

Muistutuksessa kiinnitetään huomiota seuraavaan seikkaan:

Kuntajakoselvityksessä ei ole otettu kantaa työllisyyden hoitoon. Yhdistymisen osalta jonkun pitäisi ehtiä suunnitella työllisyyden hoitoa koko uuden kunnan alueella. Tähän voitaisiin hakea ESR-tukea.

Vastine:

Kuntajakoselvitys ei ole tarkka kuvaus kaikista palveluista. Täällä hetkellä työllisyydestä vastaa ELY (työvoimatoimistot), vaikka jollakin kunnilla on oma työllisyysyksikkönsä. Koko työllisyyden hoito on muuttumassa mahdollisesti samaan aikaan uuden kunnan syntymisen kanssa ja työllisyyden hoito voi siirtyä jatkossa takaisin lähemmäksi asiakasta. Uudessa kunnassa tullaan seuraamaan kehitystä erittäin tarkasti ja mahdolliset uudet toimintamallit tulevat koskemaan koko uutta kuntaa. Tähän odotetaan myös valtiovallan panostusta rahoituksen ja resurssien osalta.

Lisätietoja: kunnanjohtaja Pekka Kanervio,

pekka.kanervio@karstula.fi, 044 4596602

Määräaikaan mennessä 18.1.2021 on Kannonkosken kuntaan jätetty Markku Vehkaojan muistutus.

Määräaikaan mennessä 18.1.2021 on Kivijärven kuntaan jätetty Pekka Helppikankaan muistutus.

Molemmissa muistutuksissa kiinnitetään huomiota seuraavaan seikkaan: Nykyisten kunnanjohtajien asema uudessa kunnassa liikkeenluovutuksen näkökulmasta.

Vastine:

Koska muistutukset koskevat samaan asiaa kahden eri toimijan osalta on vastine sama. Kuten muistutusten tekijät toteavat,

Kuntajakolaki § 8 Yhdistymissopimuksessa todetaan että: *Kunnat tekevät kuntien yhdistymisestä yhdistymissopimuksen, jossa on sovittava ainakin ... 7) yhdistyvien kuntien kunnanjohtajien asema uudessa kunnassa.*

Pykälässä 30 Kunnanjohtaja todetaan, että *jos yhdistyvän kunnan kunnanjohtaja ei siirry uuden kunnan kunnanjohtajaksi, hänet siirretään soveltuvaan uuden kunnan virkaan tai työsopimussuhteeseen. Kunnanjohtajan asemasta ja oikeuksista on muutoin voimassa, mitä 29 §:ssä säädetään.*

Pykälässä 29 Henkilöstön asema todetaan, että *Kuntajaon muutos, joka johtaa henkilöstön työnantajan vaihtumiseen, katsotaan liikkeenluovutukseksi.*

Kyseessä on nimenomaan siirtyminen. Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven ja Kyyjärven kuntien erityinen kuntarakenneselvitys ja esitys kuntarakenteen muuttamiseksi -asiakirjan kohta 3.12 on korjattava viimeistään sopimusta hyväksyttäessä niin, että rekrytoituu sanan tilalle tulee siirtyä. Korjaus koskee sekä Pekka Helppikangasta että Markku Vehkaojaa samassa kohdassa. Korjausta voidaan pitää teknisenä, eikä se vaikuta sopimukseen merkittävästi.

Lisätietoja: kunnanjohtaja Pekka Kanervio,

pekka.kanervio@karstula.fi, 044 4596602

Määräaikaan mennessä 18.1.2021 on Kivijärven kuntaan jätetty Pirkko Oinosen muistutus.

Muistutuksessa kiinnitetään huomiota seuraavaan seikkaan:

Kivijärven osalta esiopetuksen esitetyt luvut ja väite esiopetuksen/opetuksen kalleudesta.

Vastine:

Kaikkien kuntien osalta on käytetty selvityksessä kahta pohja-aineistoa, ensimmäiset on tuotettu suoraan kuntatiedoista valtion toimesta ja toiset kuntien tilinpäätöstiedoista. Muistutuksen tekijä viittaa sivun 36 (kirjoittajan korjaus) taulukkoon 32, Esiopetuksen kokonaiskustannukset euroa/lapsi 2019. Tämän alueen taulukoiden tiedot on tuotettu valtionhallinnon (Tilastokeskus/OPH) tiedoista, jotka kunnat ovat sinne syöttäneet. Lähtökohtaisesti ei voida olettaa kunnan syöttäneen tiedot valtion järjestelmään virheellisesti.

Taulukoiden poikkeama tilinpäätöksiin liittyen huomioitiin valmistelutyössä. Ohjausryhmä päättyi käyttämään kuitenkin kuntien valtionhallintoon antamia tietoja, koska ne ovat kaikkien osalta vertailukelpoiset ja samalla periaatteella tuotetut. Näin välttyttiin myös koko aineiston osalta kaikkien tietojen syöttämisestä käsin. Tästä on maininta taulukon 33 jälkeen olevassa tekstissä seuraavasti: *Kivijärven kunnan edustaja kertoi erikseen kunnan kustannusten aleneman olevan huomattava vuonna 2020 tehtyjen säästötoimenpiteiden vuoksi. Esimerkiksi lomautusten vaikutusta ei voida ottaa huomioon kertaluontoisena toimenpiteenä. Työssä noudatetaan kuitenkin kaikkien kuntien kesken vertailtaessa tilinpäätösvuoden 2019 tilastoja, joita kunnat ovat itse toimittaneet Tilastokeskukselle ja opetushallitukseen.* Edellä esitetystä johtuen asiakirjassa olevia Tilastokeskuksesta/OPH:lta poimittuja lukuja ei voida muuttaa Kivijärven osalta, koska vertailtavuus muihin liitoskuntiin häviäisi.

Taulukossa on nähtävissä, että erilaiset tuet, jotka kirjautuvat varsinkin päivähoidon alueelle näyttävät muuttavat tulosta vahvasti. Näin käy esimerkiksi Kivijärven ja Karstulan kohdalla. Perusopetuksen osalta kokonaiskustannukset ovat Kivijärvellä (16 758 €/oppilas) yli puolitoistakertaiset valtakunnalliseen keskiarvoon (10 128 €/oppilas) verrattuna ja selkeästi myös yli muiden liitoskuntien kokonaiskustannusten (Kannonkoski 12 451 €/oppilas, Karstula 9 425 €/oppilas, Kyyjärvi 12 541 €/oppilas). Näiden tietojen valossa ei voida pitää perusteltuna muistutuksen tekijän pyyntöä poistaa lause ”*Kivijärven kohdalla sekä opetus että myös muu oppilashuolto ovat hyvin kalliit*” paikkansapitämättömänä.

Lisätietoja: kunnanjohtaja Pekka Kanervio,

pekka.kanervio@karstula.fi, 044 4596602

ERITYINEN KUNTAJAKOSELVITYS: KANNONKOSKEN, KARSTULAN, KIVIJÄRVEN JA KYJJÄRVEN KUNNAT

MUISTUTUS

Kuntajakoselvityksen kunnissa toimivat Eläkeliiton Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven ja Kyjjärven yhdistykset (noin 730 jäsentä) ovat tutustuneet nähtäville asetettuihin kuntajakoselvityksen asiakirjoihin. Eläkeliitto, jonka paikallisia toimijoita yhdistyksemme ovat, on noin 120 000 jäsenen Suomen suurin ja sitoutumaton eläkeläisjärjestö. Eläkeliiton ja yhdistystemme tärkein tavoite on ikäystävällinen Suomi ja ikäystävälliset kunnat.

Asiakirja-aineiston pohjalta Eläkeliiton Karstulan yhdistys esittää muistutuksenaan erityiseen kuntajakoselvitykseen liittyen seuraavaa:

Nopealla aikataululla laaditussa kuntajakoselvityksessä ei ole riittävästi otettu huomioon kuntalaisten osallistumista. Selvityksestä ei myöskään käy ilmi, miten ikäihmisten tärkeiden julkisten palvelujen saatavuus ja laatu taataan. Mahdollisen uuden kunnan jatkosuunnittelussa täytyy olla strategisempi ote ja aito kuntalaisten kuuleminen.

Olemme Eläkeliiton yhdistystemme puolesta valmiit olemaan aktiivisesti mukana mahdollisen uuden kunnan strategian ja toteutuksen suunnittelussa: huomioiden kuntalain ja vanhuspalvelulain määräykset sekä esittämämme yksityiskohtaiset perustelut. Kuntaliitossuunnittelusta 6.10.2020 antamamme lausunnon lisäksi muistutamme, että kunta on mahdollisen sote-uudistuksenkin jälkeen keskeisin vastuutaho kunnan asukkaiden julkisista hyvinvointipalveluista.

Elinvoimainen ikäihmisten joukko on oleellinen edellytys ja voimavara elinvoimaiselle kunnalle. Täysin vapaaehtoisvoimin toimivan 3. sektorin rooli julkisten palvelujen apuna edellyttää kuitenkin kunnan taloudellista tukea sekä maksuttomia, jäsenten yhteisen toiminnan mahdollistavia tiloja.

Kuntajakoselvityksestä käy ilmi, että vuonna 2019 yli 65-vuotiaita oli noin 2700 eli 35% asukasmäärästä. Kun alueemme Eläkeliiton yhdistyksissämme on noin 730 jäsentä, edustamme hyvin alueen ikäihmisten näkemyksiä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

KANNONKOSKEN, KARSTULAN, KIVIJÄRVEN JA KYJJÄRVEN KUNTIEN ERITYINEN KUNTARAKENNESELVITYS JA ESITYS KUNTARAKENTEEN MUUTTAMISEKSI

Yleistä

Asiakirjassa on kuvattu keskeisiä alueemme kuntien kehityslukuja. Laadituissa ennusteissa ja erityisesti tulkinnoissa alueen väestö- ja muista kehityssuunnista näkyy kuitenkin selkeästi, että ne perustuvat kehitysajatteluun, jonka taustalla on ”suuruuden ekonomia” ja ”keskittämisen tuoma tehokkuuden lisääntyminen”. Maailmanlaajuisesti menossa oleva koronapandemia on kuitenkin jo tähän mennessä osoittanut, että niiden rinnalle ja monin osin erittäin voimakkaasti nousevat yhteiskunnan kehitystä uusohjaaviksi mm. etätyö, tuotantoketjujen lyheneminen, monipaikkainen työ, terveellisen ja turvallisen elinympäristön arvostaminen, paikallisuus ja verkkokauppa. Tämä tarkoittaa sitä, että edellä mainitun suuruuden ja keskittämisen ajattelulta on keskeinen ennustevoima heikentynyt oleellisesti ajatellen jo vuotta 2030 ja erityisesti vuotta 2040.

Toinen keskeinen asia, jota ei asiakirjassa ole arvioitu, mutta jonka merkitys alueen tulevaisuuden rakentumisessa on oleellinen, on se, millä tavoin alueelle keskeisimmin elinvoimaa tuottavat yritykset ja alueen kehittymisen tekevät ihmiset eli neljän kunnan asukkaat itse ajattelevat omasta alueestaan, miten he uskovat sen tulevaisuuteen ja mitä he ovat valmiita tekemään alueensa elinvoiman eteen.

Yhdistettynä edellä mainittuihin tekijöihin ja tarkastellen alueemme yritys- ja työpaikkamäärää, logistista sijaintia sekä luonto- ja ympäristöolosuhteita, on mielestämme selvää, että alueemme elinvoima- ja väestöpohjakehitys tulee olemaan huomattavasti asiakirjoissa kirjattuja ennusteita positiivisempi.

Uuden kunnan kehittäminen – kuntastrategia uudelle kunnalle

Eläkeliiton paikallisten yhdistysten tehtävänä on sääntöjensä mukaan ”eläkeläisten ja eläketurvaa tarvitsevien henkisten ja aineellisten etujen ja oikeuksien valvominen sekä heidän sosiaalisen turvallisuutensa ja hyvinvointinsa edistäminen.” Tässä mielessä on oleellisen tärkeää ikäihmisten kannalta se, miten mahdollisen uuden kunnan toiminnassa edistetään ikäihmisten oman toimintakyvyn säilymistä, huolehditaan tarvittavien peruspalveluiden saatavuudesta, arvostetaan ikäihmisiä osana yhteistä kuntaa näkemällä heidät aktiivisina kuntalaisina ja kunnan elinvoiman ylläpitäjinä.

Yhdymme asiakirjassa esitettyyn näkemykseen siitä, että ”ikäntynyt, terve, eläkkeellä oleva kuntalainen ei ole peruskunnalle rasite. Ikäntymisen vuoksi kunnan on kuitenkin pystyttävä panostamaan myös ikäntyneiden kasvavaan vapaa-ajan palveluiden tarpeeseen.” Samalla näemme kuitenkin, että mikäli kunta panostaa myös jo lievästi sairaiden ikäihmisten oman toimintakyvyn mahdollisimman hyvänä säilymiseen, saavutetaan sekä suuria inhimillisiä että taloudellisia arvoja kuntayhteisölle. Tällaisia ikäntyneisiin ja ikäntymiseen liittyviä vaikuttavia toimia ei kuitenkaan ole laaditussa strategiassa juurikaan kirjattuna.

Ikäihmiset ovat monissa paikallisissa 3. sektorin toimijoissa keskeisessä roolissa. Yhteisöllisyys ja vahva 3. sektori mainitaan useassa kohtaa alueen vahvuutena / voimavarana. Toimenpiteitä, joilla näitä asioita vahvistetaan, ei kuitenkaan ole ainakaan vielä esitetty. Toki esimerkiksi taulukossa 70 on mainittu hyvinvointihankkeet, joilla aktivoidaan arvostettua 3. sektoria. Tässäkin ajateltu toteutus v. 2024 lähtien tuntuu kuitenkin tarpeettomalta ajalliselta venyttämiseltä.

Mikäli 3. sektorin toiminnan mahdollisuuksia halutaan ylläpitää ja ilmeisen tahdon mukaan myös niiden roolia julkisten tehtävien hoidon apuna enemminkin lisätä, on oleellinen kysymys yhdistysten toimintaedellytysten säilyminen. Tämä tarkoittaa sitä, että yhdistyksillä tulee olla taloudelliset edellytykset hoitaa edellä mainituista toiminnoista syntyviä kustannuksia ja pitää yhteisiä tapaamisia. Näin ollen kunnan avustuspolitiikka ja mahdollisuus maksuttomiin tiloihin on tärkeä asia yhdistyksille.

Monessa kohdin uuden kunnan toiminnan tehostamisen keinona on mainittu digitaalisten palvelujen lisääminen. Lähimpien vuosien aikana ikäihmisten osalta yksi keskeinen asia on mahdollistaa digitaalisten oppiminen lähellä eli paikallisesti. Tämä onnistuisi todennäköisesti parhaiten paikallisten yhdistysten kautta kunnan riittävällä taloudellisella tuella.

YHDISTYSSIOPPIMUS

Yhdistymissopimuksessa on kohta 9 Asukkaiden vaikuttaminen ja osallistuminen. Kohdassa mainitaan kunnan osatoimikuntien perustamisesta. Jo ennen mahdollisen uuden kunnan perustamista, jos siihen päädytään, on kuitenkin valmistelussa otettava huomioon myös mm. seuraavat kuntalain ja vanhuspalvelulain säädökset asukkaiden vaikuttamisesta ja osallistumisesta sekä eduskunnan käsittelyssä olevat sote-uudistuksen vaikutukset kunnan rooliin paikallisten hyvinvointipalvelujen järjestäjänä.

Kuntalaki

22 § (8.2.2019/175)

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

...

5) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;

6) tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

27 §**Vanhusneuvosto**

Ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Vanhusneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen. Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vanhuspalvelulaki

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (28.1.2021/98)

Lain tarkoitus

Lain tarkoituksena on:

- 1) tukea ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista;
- 2) parantaa ikääntyneen väestön mahdollisuutta osallistua elinoloihinsa vaikuttavien päätösten valmisteluun ja tarvitsemiensa palvelujen kehittämiseen kunnassa;
- 3) parantaa iäkkään henkilön mahdollisuutta saada laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluja sekä ohjausta muiden tarjolla olevien palvelujen käyttöön yksilöllisten tarpeittensa mukaisesti ja riittävän ajoissa silloin, kun hänen heikentynyt toimintakykynsä sitä edellyttää; sekä
- 4) vahvistaa iäkkään henkilön mahdollisuutta vaikuttaa hänelle järjestettävien sosiaali- ja terveyspalvelujen sisältöön ja toteuttamistapaan sekä osaltaan päättää niitä koskevista valinnoista.

5 §**Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi**

Kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä. Suunnitelma on laadittava osana kunnan strategista suunnittelua. Suunnitelman hyväksyy kunnanvaltuusto ja se on tarkistettava valtuustokausittain.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu suunnitelma on:

- 1) arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä;
- 2) määriteltävä tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen määrän ja laadun kehittämiseksi;

3) määriteltävä toimenpiteet, joilla kunta vastaa 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumisesta, sekä arvioitava voimavarat, jotka kunnassa tarvitaan toimenpiteiden toteuttamiseksi;

4) määriteltävä kunnan eri toimialojen vastuut 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisessa; sekä

5) määriteltävä, miten kunta toteuttaa yhteistyötä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tahojen kanssa.

Kunnan on otettava suunnitelma huomioon valmisteltaessa ikääntyneen väestön asemaan ja iäkkäiden henkilöiden tarvitsemiin palveluihin vaikuttavaa kunnan päätöksentekoa, kuntalain (365/1995) 65 §:ssä tarkoitettua talousarviota ja -suunnitelmaa sekä terveydenhuoltolain 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua raporttia ja hyvinvointikertomusta.

3 luku

lääkään henkilön palveluntarpeet ja niihin vastaaminen

13 §

Palveluntarpeisiin vastaamista ohjaavat yleiset periaatteet

Kunnan on järjestettävä iäkkäälle henkilölle laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluja, jotka ovat hänen tarpeisiinsa nähden oikea-aikaisia ja riittäviä.

Palvelut on toteutettava niin, että ne tukevat iäkkään henkilön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta. Muun palveluntarpeen ennalta ehkäisemiseksi on kiinnitettävä huomiota erityisesti kuntoutumista edistäviin ja kotiin annettaviin palveluihin.

Edellä 12 §:n 3 momentissa tarkoitettua ohjausta on tarpeen mukaan sisällytettävä kaikkiin iäkkäille henkilöille järjestettäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Karstulassa 15. tammikuuta 2021

Eläkeliiton Karstulan yhdistys

Paananen Anneli

Lähettäjä: Tepu Niskanen <tepu.niskanen@kehra.net>
Lähetetty: maanantai 18. tammikuuta 2021 10.18
Vastaanottaja: Kannonkoski kirjaamo
Aihe: Muistutus, kuntaliitos

Hei!

Uudessa kuntajakoselvityksessä ei ole otettu kantaa TYÖLLISYYDENHOITOON. Miten se on ajateltu järjestää? Se tulisi ehdottomasti miettiä tässä vaiheessa järkeväksi kokonaisuudeksi. Uuden kunnan alueella ainoastaan Karstulalla on työllisyysyksikkö. Nykyisellään sillä ei ole resursseja hoitaa koko uutta aluetta. Yhdistymistä tämän osalta pitäisi jonkun ehtiä myös suunnitella.

Olisiko ideaa yhdistyvien kuntien hakea ESR- tai muuta hanketta, jolla luotaisiin uusi toimintamalli/yhteinen yksikkö alueelle?

Ystävällisin terveisin,

Tepu Niskanen

Kannonkosken entinen työllisyyskoordinaattori

--
Tepu Niskanen
OTE 2-hanke
Kehräkumppanit ry
Kauppakatu 8, 2.krs
43100 Saarijärvi
puh. 045 2631 363
tepu.niskanen@kehra.net
www.kehra.net

Saapunut

18 -01- 2021

Yhteispalvelupiste/Kannonkoski

Anneli Paananen
TOIMISTOJÄSEEN

**KUNTARAKENNELAIN 7.2 § TARKOITTAMA HUOMAUTUS EHDOTUKSESTA
KANNONKOSKEN, KARSTULAN, KIVIJÄRVEN JA KYJJÄRVEN KUNTIEN
YHDISTYMISESITYKSEKSI**

Yhdistymissopimusasiakirjassa (Sopimus) on sen kohdassa **4 Kuntajohtajien asema** otettu kantaa kuntarakennelain (1698/2009) 8.1 § 7-kohdan edellyttämästi yhdistyvien kuntien kunnanjohtajien asemaan uudessa kunnassa. Kohdallani uusi tehtäväni olisi Suomenselän kunnan kiinteistöjohtaja.

Lain **30§ Kunnanjohtaja** mukaan: *Jos yhdistyvän kunnan kunnanjohtaja ei siirry uuden kunnan kunnanjohtajaksi, hänet siirretään soveltuvaan uuden kunnan virkaan tai työsopimussuhteeseen. Kunnanjohtajan asemasta ja oikeuksista on muutoin voimassa, mitä 29 §:ssä säädetään.*

Lain **29 § Henkilöstön asema** mukaan *Kuntajaon muutos, joka johtaa henkilöstön työnantajan vaihtumiseen, katsotaan liikkeenluovutukseksi. Liikkeen luovutuksen yhteydessä henkilöstö siirtyy luovutuksensaajan palvelukseen ja heidän palvelussuhteensa ehdot pysyvät samoina työnantajan vaihtumisesta huolimatta. Määritelmällisesti kyseessä on nyt yksiselitteisesti lakiin perustuva liikkeenluovutus.*

Erityisen kuntajakoselvittäjän laatimassa mainittujen kuntien erityisessä kuntarakenneselvitysasiakirjassa ja sen sisältämässä esityksessä (selvitys) kuntarakenteen muuttamiseksi kohdassa **3.12 Uuden kunnan hallintorakenne ja organisaatio** todetaan kuitenkin, että minut rekrytoidaan eli suoritetaan työhönottoprosessi kunnan kiinteistöjohtajaksi, joka ei toteuta liikkeenluovutuksen jatkuvuusperiaatetta. Järjestelyllä pyritään ilmeisesti katkaisemaan palvelussuhde ja luomaan uusi palvelussuhde uusin palvelussuhteineen tilanteessa, jossa kuitenkin naispuolinen Kyjjärven kunnanjohtaja, joka ei siirry uuden kunnan kunnanjohtajaksi, siirtyy kehitysjohtajaksi liikkeenluovutusperiaatteen mukaisesti.

Järjestely kohdallani on kuntarakennelain 29 ja 30 § vastainen sekä naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain 7 § näkökulmasta syrjivä.

Sopimuksen kohta 4 määrittelee kunnanjohtajan tulevan aseman ja Selvitys kohta 3.12 tarkoittaa, miten asema uudessa kunnassa perustetaan. Sekä Sopimus että Selvitys ovat oikeusvaikutteisia asiakirjoja muodostaen kuntajakoselvitysasiakirjat (Selvitys s. 9).

Tilannetta pahentaa edelleen se, että vaikka Sopimuksen kohdassa **1.2 Yhdistymisen toteuttaminen ja ajankohta** viitataan lain 36 § mukaiseen yleisseuraantona tapahtuvaan velvoitteiden siirtymiseen uuden kunnan vastuiksi ja toisaalta Sopimuksen kohdassa 4 todetaan, että *Muiden kuin kuntajohtajaksi valitun kuntajohtajan johtajasopimukset päättyvät 31.12.2021* mainitsematta sitä, mihin lainkohtaan tai muuhun oikeusperusteeseen sopimuksen poikkeuksellinen päätyminen ilman sopimuksen asianmukaista irtisanomista perustuu tilanteessa, jossa siirtymismenettelyä ei sovellettaisi kohdallani asemani perustamiseen uudessa kunnassa. Menettelyllä heikennetään asemaani yksipuolisesti.

Todettakoon, että Sopimuksen kohdassa **6 Henkilöstön asema** on määritelty muun henkilöstön kuin kuntajohtajien asema lain 29 § mukaisesti noudatellen Selvitysasiakirjan kohdan. 3.12, jossa todetaan *Muu henkilöstö sijoittuu osaksi uuden kunnan työntekijöitä liikkeen luovutuksen periaatteella, systematiikkaa.*

Saapunut

18-01-2021

KLO 16.40

Yhteis palvelupisteen Kannonkoski

Antti J. Järvenpää
TOIMISTO 81#7001

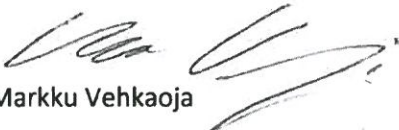
Katson, että minun tulee saada lukea hyväkseni lainmukainen menettely virkavastuulla toimineen kuntajakoselvittäjän (lain 17 §) laatimassa kuntajakomenettelyssä hallintolain 6 § *Hallinnon oikeusperiaatteet* tasapuolisen kohtelun periaatteen vaateet täyttäen.

Mitään perustetta sille, että siirtymistäni uuden kunnan palvelukseen ei käsitellä liikkeenluovutuksen mukaisena siirtymisenä muun henkilöstön ja muiden henkilöstöryhmien tapaan, ei ole esitetty. Nyt esille käyvä lainvastaisuus luo varjon kuntajakoselvitysmateriaalin ylle tarkoitushakuisuudessaan.

Huomautuksenani esitän, että myös minun kohdallani Selvityksen kohta 3.12 kirjataan muotoon:

Markku Vehkaoja siirtyy uuden kunnan kiinteistöjohtajaksi.

Kannonkoskella 18.1.2021

Markku Vehkaoja
Kunnanjohtaja

Saapunut

18 -01- 2021 klo 16.40

Yhteispalvelupiste/Kannonkoski

TOIMISTOSIHTTEERI

HUOMAUTUS EHDOTUKSEEN KANNONKOSKEN, KARSTULAN, KIVIJÄRVEN JA KYYJÄRVEN KUNTIEN YHDISTYMISESITYKSEKSI

Yhdistymissopimusasiakirjassa (**Sopimus**) on sen kohdassa **4 Kuntajohtajien asema** otettu kantaa kuntarakennelain (1698/2009 **Laki**) 8.1 § 7-kohdan edellyttämästi yhdistyvien kuntien kunnanjohtajien asemaan uudessa kunnassa. Kohdallani uusi tehtäväni olisi Suomenselän kunnan lakimies.

Lain **30 § Kunnanjohtaja** mukaan *Jos yhdistyvän kunnan kunnanjohtaja ei siirry uuden kunnan kunnanjohtajaksi, hänet siirretään soveltuvaan uuden kunnan virkaan tai työsopimussuhteeseen. Kunnanjohtajan asemasta ja oikeuksista on muutoin voimassa, mitä 29 §:ssä säädetään.*

Lain **29 § Henkilöstön asema** mukaan *Kuntajaon muutos, joka johtaa henkilöstön työnantajan vaihtumiseen, katsotaan liikkeenluovutukseksi.* Liikkeen luovutuksen yhteydessä henkilöstö siirtyy luovutuksensaajan palvelukseen ja heidän palvelussuhteensa ehdot pysyvät samoina työnantajan vaihtumisesta huolimatta. Määritelmällisesti kyseessä on kuntarakennelakiin perustuvasta yksiselitteisestä liikkeenluovutuksesta.

Erityisen kuntajakoselvittäjän laatimassa mainittujen kuntien erityisessä kuntarakenneselvitysasiakirjassa ja sen sisältämässä esityksessä (**Selvitys**) kuntarakenteen muuttamiseksi kohdassa **3.12 Uuden kunnan hallintorakenne ja organisaatio** todetaan kuitenkin, että minut rekrytoidaan eli suoritetaan työhönottoprosessi kunnanlakimiestehtävään, mikä ei toteuta liikkeenluovutuksen jatkuvuusperiaatetta vaan järjestelyllä pyritään ilmeisesti katkaisemaan palvelussuhde ja luomaan uusi palvelussuhde uusin palvelussuhteinehdoin tilanteessa, jossa kuitenkin naissukupuolinen Kyyjärven kunnanjohtaja, joka ei siirry uuden kunnan kunnanjohtajaksi, siirtyy kehitysjohtajaksi liikkeenluovutusperiaatteen mukaisesti.

Sopimuksen kohta 4 määrittelee kunnanjohtajan aseman uudessa kunnassa ja Selvityksen kohta 3.12 tarkoittaa, miten asema uudessa kunnassa perustetaan. Sekä Sopimus että Selvitys ovat oikeusvaikutteisia asiakirjoja muodostaen varsinaiset kuntajakoselvitysasiakirjat (Selvitys s. 9).

Järjestely kohdallani on kuntarakennelain 29 ja 30 § vastainen sekä naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain 7 § ja 8.1 § 5-kohdan näkökulmasta sukupuolisesti syrjivä. Tasa-arvolain vastaisen loukkauksen hyvityksestä säädetään tasa-arvolain 11 §:ssä.

Tilannetta pahentaa se, että vaikka Sopimuksen kohdassa **1.2 Yhdistymisen toteuttaminen ja ajankohta** viitataan lain **36 §** mukaiseen yleisseuraantona tapahtuvaan veloitteiden siirtymiseen uuden kunnan vastuiksi, Sopimuksen kohdassa 4 todetaan, että *Muiden kuin kuntajohtajaksi valitun kuntajohtajan johtajasopimukset päättyvät 31.12.2021* mainitsematta sitä, mihin lainkohtaan tai muuhun oikeusperusteeseen yksittäisen sopimussuhteen poikkeuksellinen päättäminen perustuu tilanteessa, jossa siirtämismenettelyä ei sovellettaisi kohdallani asemani perustamiseen uudessa kunnassa. Tällainen menettely heikentäisi edelleen yksipuolisesti asemaani rekrytointiprosessissa.

Todettakoon, että Sopimuksen kohdassa **6 Henkilöstön asema** on määritelty muun henkilöstön kuin kuntajohtajien asema liikkeenluovutukseksi noudatellen Selvityksen kohtaa 3.12, jossa todetaan *Muu*

henkilöstö sijoittuu osaksi uuden kunnan työntekijöitä liikkeen luovutuksen periaatteella, systematiikkaa.

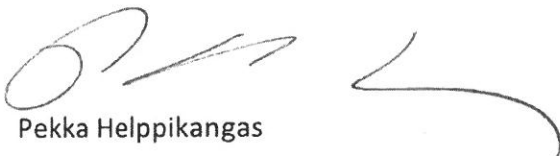
Vaikka olen kunnanhallituksen esittelijänä suhtautunut kriittisesti kuntajakoselvitykseen osallistumiseen (*kunnanhallituksen päätös 87/2020*), tulee minunkin saada lukea hyväkseni lainmukainen menettely kuntajakoselvityksessä **hallintolain 6 § Hallinnon oikeusperiaatteet** tasapuolisen kohtelun periaatteen vaateet täyttäen. Yhteiskunnallisen mielipiteen ilmaiseminen ei saa johtaa työsyRJintään (**rikoslaki 47:3 §**).

Mitään perustetta sille, että siirtymistäni uuden kunnan palvelukseen ei käsitellä liikkeenluovutuksen mukaisena siirtämisenä muun henkilöstön ja muiden henkilöstöryhmien tapaan, ei ole esitetty. Nyt esille käyvä oikeudenvastaisuus luo epäilyksen varjon kuntajakoselvitysmateriaalin ylle tarkoitushakuisuudessaan.

Huomautuksenani esitän, että Selvityksen kohta 3.12 kirjataan muotoon

Pekka Helppikangas siirtyy uuden kunnan lakimieheksi

Kivijärvellä 18.1.2021

Pekka Helppikangas

Varatuomari

Oikari Irja

Lähetäjä: Oinonen Pirkko
Lähetetty: keskiviikko 20. tammikuuta 2021 14.25
Vastaanottaja: Kiv kunta
Aihe: Muistutus, kuntaliitos
Liitteet: palaute selvitys.pdf

Läpö.

Hei

Olen käynyt läpi esiopetuksen luvut ja väitteet esiopetuksen kalleudesta. Liitteenä huomioni.

Pirkko Oinonen
Kivijärven kunta/HM, sivistysjohtaja
Keskustie 32 B, 43800 KIVIJÄRVI
pirkko.oinonen@kivijarvi.fi
044 459 7871

PALAUTE KUNTAJAKOSELVITYKSESTÄ

Olen tarkastellut yhtä kokonaisuutta eli esiopetusta.

ESIOPETUS / KIVIJÄRVI

Esiopetus sisältyy perusopetukseen eli yhteinäsikoulumme lukuihin. Esiopetuksen todelliset luvut löytyvät siis perusopetuksen luvuista (sieltä vähennettävä, onkohan vähennetty?).

Kivijärven luvut esiopetuksen osalta ovat selkeästi siinä muodossa (tuhat...sata...), että ne ei ole todellisia lukuja.

Esim. s. 35, Taulukko 32: Esiopetuksen kokonaisnettokustannus euroa/lapsi 2019

Oikeat luvut ova (punaisella selvityksessä olevat:

tp2019: esiopetus yht 35 660,93 / 44910,93 kuljetuksen kanssa

jakaantuen:

(esi)opetus 25 973,45 / 7 opp -> **3710 e** (ei 5000, kuten selvityksessä)

kuljetus perusopetus 9250/7 -> **1321 e** (ei 1000) [ta 2019]

ruokailu 5592 / 7 opp -> **799** (ei 750)

muu oppilashuolto 4095,48 / 7 -> **585** (ei 2500 e)

yht. **6415 e/oppilas** (ei 9500 e/oppilas/lapsi)

S 35 esiopetus, Taulukko 30: Opetuksen ja kulttuurin nettomenot eur/as toiminnoittain 2019

esiopetus on taulukossa 56 e/as, po. **33 e/as** tai **41 e/as** kuljetuksen kanssa

s. 36

Lause esiopetukseen liittyen "Kivijärven kohdalla sekä opetus että myös muu oppilashuolto ovat hyvin kalliit." ei pidä paikkaansa. **Poistettava.**

Esitän, että esiopetusta koskevat luvut korjataan taulukoihin 32 ja 30 ja lause, joka väittää, että esiopetuksen opetus ja muu oppilashuolto ovat hyvin kalliita poistetaan paikkansapitämättömänä. Lisäksi tarkistetaan, että perusopetuksen luvut on laskettu samalla lailla kaikissa kunnissa (sisältääkö esiopetuksen/ei sisällä esiopetusta).

Kivijärvellä 20.1.2021

Pirkko Oinonen, sivistysjohtaja

NIMENHUUTOÄÄNESTYS

ÄÄNESTYSLUETTELO

kunnanvaltuusto 15.2.2021 § 5, kohta 2.

ASIA: Erityinen kuntajakoselvitys: Esitys Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven ja Kyyjärven kuntien yhdistymisestä uudeksi Suomenselän kunnaksi 1.1.2022 alkaen

KUNNANHALL. ESITYS / JAA Kannonkosken kunnanvaltuusto hyväksyy liittymisen perustettavaan Suomenselän kuntaan.

VASTAESITYS / EI Kannonkosken kunnanvaltuusto ei hyväksy liittymistä perustettavaan Suomenselän kuntaan.

	JAA	EI	TYHJÄ	POISSA
AUTIO MAUNO		X		
HUURTOLA PERTTI	X			
HÄNNINEN ASKO	X			
KAINULAINEN JUKKA		X		
KAUPPINEN JOHANNA	X			
KOKKINEN JUHO		X		
KOTILAINEN JUKKA		X		
LEPPÄNEN JOHANNES		X		
NIEMINEN EEVI	X			
OINONEN MIRKA	X			
POIKONEN ANU		X		
SAARI KIRSI	X			
SEPPÄLÄ ARTO	X			
VESTERINEN REIJO		X		
VILLMAN SANNA		X		
YHTEENSÄ	7	8		

Aloite kunnallisen kansanäänestyksen järjestämisestä

Suomen perustuslain toiseen pykälään on kirjattu seuraavasti ” Kansanvaltaan sisältyy yksilön oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristönsä kehittämiseen.” Tämä kirjaus luo pohjan demokraattiselle päätöksenteolle.

Kuntalain 22. pykälä täydentää tätä perustuslain pykälää kuntademokratia osalta ja määrittelee kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia seuraavasti ”Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista.” Tässä pykälässä luetellaan erilaisia mahdollisuuksia, joilla kunnan asukkaiden ja palveluiden käyttäjien osallistumista ja vaikuttamista voidaan erityisesti edistää. Järjestyksessään toinen näistä kuntalain 22. pykälän luettelemista asukkaiden mahdollisuuksista on ”selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa”.

Kuntalaisten mielipiteen selvittämiseksi on kuntalain 24. pykälän mukaan mahdollista järjestään kunnallinen kansanäänestys. Pykälässä todetaan kunnallisesta kansanäänestyksestä seuraavaa ”Valtuusto voi päättää, että kunnalle kuuluvasta asiasta toimitetaan kansanäänestys. Valtuuston päätökseen, jolla on päätetty toimittaa kansanäänestys, ei saa hakea muutosta valittamalla.”. Äänestyksen luonteesta pykälässä todetaan, että ”Kansanäänestys on neuvoa-antava.” ja ”Kansanäänestys voidaan toimittaa koko kuntaa tai jotakin kunnan osa-aluetta koskevana. Kunnan osa-alueena on tällöin yksi tai useampi vaalilaissa tarkoitettu äänestysalue.” Kuntalaisten äänestysoikeudesta sanotaan puolestaan ”Kaikilla äänestysoikeutetuilla on yhtäläinen äänestysoikeus. Äänestys on salainen.”.

Näiden lakiin kirjattujen oikeuksien lisäksi eräs arvostamani valtiomies ja kunnanvaltuutettu totesi taannoin, että ”kaikki viisaus ei asu valtuustossa”. Tämä kiteytys oli mielestäni erittäin osuva muistutus meille kaikille tehtävästämme päättäjinä. Me olemme kuntalaisten edustajia ja tehtävämme on kuulla meille luottamuksensa antaneita kannonkoskisia. Me olemme täällä Kannonkosken asialla.

Tämän kauden aikana eteemme on tullut kaksi erittäin suurta ja kaikkia meitä vaikuttavaa asiaa: kuntajakoselvitys ja tuulivoimapuisto. Nämä kokonaisuudet ovat mittakaavaltaan niin suuria, että niissä on perusteltua kuulla kuntalaistemme mielipidettä.

Esitän, että:

- 1) Kannonkosken kunta järjestää kunnallisen kansanäänestyksen kuntaliitokseen osallistumisesta tammikuun lopulla, jotta asia ehditään käsitellä ennen 15.2.2021 kunnanvaltuuston kokousta.
- 2) Kannonkosken kunta järjestää kunnallisen kansanäänestyksen tuulivoimapuiston rakentamisesta ohjeeksi uudelle valtuustolle kevään 2021 kuntavaalien yhteydessä.

Valtuustoaloite kv. 14.12.2020

Kannonkoskella 14.12.2020

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Mauno Autio', followed by a horizontal line.

Mauno Autio, sd.

SAAPUNUT 14.12.2020

KANSANÄÄNESTYSALOITE

KANNONKOSKEN TULEE LOPETTAA VUORIJÄRVEN TUULIVOIMAPUISTON KAAVOITUSHANKE

Johdanto

"Kannonkoskelaisen kodin ikkunoista avautuvat näkymät vehmaaseen keskisuomalaiseen luontoon. Leppoiset löylyt voi ottaa omassa rantasaunassa ja kesäpäiviä kuluttaa laiturinnokassa nautiskellen.

Haluaisitko sinäkin asua luonnonrauhassa ja tehdä töitä maailmalle?

Kannonkoskella kelpaa yrittää. Vhreä luonto järvineen, metsineen ja erämaineen on matkailuelinkeinon valtti. Matkailun ympärille on syntynyt yritystoimintaa mökkien vuokrauksesta kartanomajoitukseen, ohjelma- ja ruokapalveluihin sekä järvi- ja koskikalastukseen."

Edellä mainitut suorat lainaukset ovat Kannonkosken kunnan esitteestä

<https://www.esitteemme.fi/kannonkoskenkunta/WebView/>.

Kannonkosken kunta on kaavoittamassa Vuorijärven erämaiselle alueelle 60 kappaletta 300 metriä korkeita tuulivoimaloita. Hanke on räikeässä ristiriidassa kuntaesitteessä annettujen lupausten kanssa. Massiivinen tuulivoimahanke tuhoaa edellä kuvatun idyllin.

Vuorijärven tuulivoimahankkeen haitalliset vaikutukset ulottuvat laajalle alueelle yli kuntarajojen. Hankkeen arvioidut hyödyt eivät riitä kattamaan mittavia haittoja ja menetyksiä, joita Vuorijärven valtava tuulivoimahanke aiheuttaa alueen ihmisille, luonnolle, vesistöille, linnustolle ja Kannonkosken kunnan imagolle. Kuntaliitoksen myötä kiinteistöveron tuomat hyödyt ovat kutistumassa Kannonkosken osalta huomattavasti, mutta haitat jäävät jäljelle.

Aloite

Kuntalaki 25 § Kansanäänestysaloite

Kansanäänestysaloitteen voi tehdä vähintään neljä prosenttia 15 vuotta täyttäneistä kunnan asukkaista. Valtuuston on viipymättä päätettävä, toimitetaanko aloitteessa tarkoitettu kansanäänestys.

Vedoten ko. lakiin, me allekirjoittaneet vaadimme kunnallisen kansanäänestyksen järjestämistä sen selvittämiseksi, kannattavatko Kannonkosken kunnan asukkaat Vuorijärven tuulivoimapuiston kaavoitushankkeen jatkamista. Jos enemmistö äänestäneistä vastustaa sitä, tulee kaavoitushanke lopettaa välittömästi. Äänestettävä kysymys: Vuorijärven tuulivoimapuiston kaavoitus on lopetettava välittömästi kyllä/ei?

Vastuuhenkilö

Pentti Kauppinen

Vastuuhenkilön yhteystiedot

Pentti Kauppinen

Vuorilahdentie 1081

44590 Vuorilahti

Puhelin 0400-802 845

Turvallinen Keski-Suomi

Keski-Suomen maakunnan turvallisuussuunnitelma
2021-2023

KESKI-SUOMEN LIITTO

REGIONAL COUNCIL OF CENTRAL FINLAND

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO.....	4
2	TAVOITTEET.....	5
3	TURVALLISUUSSUUNNITTELUN ORGANISOINTI JA TOTEUTUS.....	6
3.1	Maakunnallisen turvallisuussuunnitelman päivitys	6
3.2	KSTURVA.....	6
3.3	KSTURVA:n toiminnan tuntemus.....	7
3.4	KSTURVA seutukunnat	8
4	TOIMENPIDEKORTIT	10
4.1	Nuorten rikollisuuden vähentäminen	11
4.1.1	Alustus	11
4.1.2	Visio.....	11
4.1.3	Seurattavat indikaattorit.....	11
4.1.4	Toimenpiteet vastuutahoineen	12
4.1.5	Lisätietoja verkosta.....	13
4.2	Ikääntyneiden asumisen turvallisuuden kehittäminen	13
4.2.1	Alustus	13
4.2.2	Visio.....	13
4.2.3	Seurattavat indikaattorit.....	13
4.2.4	Toimenpiteet vastuutahoineen	14
4.2.5	Lisätietoja verkosta.....	15
4.3	Lähisuhdeväkivallan vähentäminen.....	15
4.3.1	Alustus	15
4.3.2	Visio.....	15
4.3.3	Seurattavat indikaattorit.....	16
4.3.4	Toimenpiteet vastuutahoineen	16
4.3.5	Lisätietoja verkosta.....	17
4.4	Hyvien väestösuhteiden edistäminen	17
4.4.1	Alustus	17
4.4.2	Visio.....	18
4.4.3	Seurattavat indikaattorit.....	18
4.4.4	Toimenpiteet vastuutahoineen	18
4.4.5	Lisätietoja verkosta.....	19
4.5	Alkoholista johtuvien turvallisuushaittojen ennaltaehkäisy	19
4.5.1	Alustus	19
4.5.2	Visio.....	19

4.5.3	Seurattavat indikaattorit.....	20
4.5.4	Toimenpiteet vastuutahoineen	20
4.5.5	Lisätietoja verkosta.....	21
4.6	Julkisten tilojen turvallisuus.....	21
4.6.1	Alustus	21
4.6.2	Visio.....	21
4.6.3	Seurattava indikaattori	21
4.6.4	Toimenpiteet vastuutahoineen	22
4.6.5	Lisätietoja verkosta.....	22
4.7	Oppilaitosturvallisuus	22
4.7.1	Alustus	22
4.7.2	Visio.....	23
4.7.3	Seurattavat indikaattorit.....	23
4.7.4	Toimenpiteet vastuutahoineen	23
4.7.5	Lisätietoja verkosta.....	24
5	TURVALLISUUSUUNNITELMAN KÄYTTÖÖNOTTO JA SEURANTA.....	24
5.1	Kuntien valtuustot	24
5.2	KSTURVA ja indikaattoriseuranta	24
	LIITTEET (tilastot seutukunnittain)	26

1 JOHDANTO

Turvallisuussuunnitelman laatiminen pohjautuu valtioneuvoston periaatepäätökseen ”Hyvä elämä – turvallinen arki” (5.10.2017), jossa määritellään strategisia toimenpidekokonaisuuksia maakuntien ja kuntien turvallisuustyöhön. Valtioneuvoston tavoitteena on yhdenmukaistaa sekä edistää arjen turvallisuustyötä paikallis- ja aluetasolla.

Turvallisuutta kaikkialla – paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset (sisäministeriön julkaisuja 2019:2) täsmentävät valtioneuvoston periaatepäätöksen turvallisuussuunnittelua. Turvallisuutta kaikkialla –dokumentissa tavoitellaan pitkäjänteistä, järjestelmällistä ja koordinoitua turvallisuussuunnittelun prosessia paikallis- tai aluetason turvallisuuskysymysten ratkaisemiseksi eri toimijoiden yhteistyönä.

Keski-Suomessa on toteutettu maakunnalliset turvallisuussuunnitelmat määräajalle vuosille 2011-2014 sekä 2015-2018. Turvallisuussuunnitelmat ovat käsitelleet sekä valtion että kuntien esiin nostamia turvallisuushaasteita. Aiemmissa turvallisuussuunnitelmissa on jaettu vastuita eri toimijoiden välille, mutta turvallisuussuunnitelmaprojektien päätyttyä toimenpiteiden ja niiden vaikuttavuuden seuranta ei ole aktiivisesti ylläpidetty.

Keski-Suomessa on käynnistetty vuoden 2018 aikana KSTURVA (Keski-Suomen turvallisuus ja valmiustoimikunta), jonka toimijat ovat nähneet tarpeen päivittää maakunnallisen turvallisuussuunnitelman vuoden 2020 aikana. Maakunnallisen turvallisuussuunnitelman 2021-2023 toteutuksesta vastaavat Keski-Suomen liitto sekä Keski-Suomen pelastuslaitos, josta projektille on määritelty vastuhenkilö.

Turvallisuussuunnitelman 2021-2023 toimenpidekortteihin pohjautuvat toimet käsittelevät teemoja nuorten rikollisuuden vähentämisestä, ikääntyneiden asumisen turvallisuudesta, lähisuhdeväkivallan vähentämisestä, hyvien väestösuhteiden edistämisestä, alkoholista johtuvien turvallisuushaittojen ehkäisystä, julkisten tilojen turvallisuudesta sekä oppilaitosturvallisuudesta.

2 TAVOITTEET

Maakunnallisen turvallisuussuunnitelman tavoitteina on muodostaa käytännönläheinen turvallisuussuunnitelma, jolla kehitetään kuntien turvallisuussuunnittelua, jalkautetaan yhtenäisiä toimintamalleja maakunnan eri toimijoille sekä luodaan jatkumoa turvallisuustyölle Keski-Suomessa seutukuntatyöskentelyllä KSTURVA –rakenteessa. Turvallisuustyön jatkumoa varten on vuoden 2020 aikana valmistunut ATT (alueellisen turvallisuuden tila) -malli.

Käytännönläheisellä turvallisuussuunnitelmalla tavoitellaan jo olemassa olevien toimintamallien jalkauttamista turvallisuustyötä tekevien henkilöiden pariin. Tavoitteena ei ole poistaa olemassa olevia hyviä toimintamalleja, vaan ottaa käyttöön laajalaisesti tutkittuja ja hyväksi todettuja toimintamalleja erinäisten turvallisuusteemojen osalta.

Turvallisuussuunnittelun jatkumoa varten projektissa on esitelty KSTURVA:n rakenteita sekä jalkautettu seutukuntatyöskentelyä osaksi turvallisuustyötä. Tavoitteena on virallistaa seutukuntarakenteet kuntien valtuustojen päätöksellä sekä tarkastella tulevaisuutena vuosina indikaattoriperusteisesti turvallisuustyön toteumaa maakunta- sekä kuntatasolla.

3 TURVALLISUUSUUNNITTELUN ORGANISOINTI JA TOTEUTUS

3.1 Maakunnallisen turvallisuussuunnitelman päivitys

Keski-Suomen turvallisuus- ja valmiustoimikunnassa (KSTURVA) on käsitelty vuoden 2019 aikana Keski-Suomen maakunnallisen turvallisuussuunnitelman päivitystarpeita. Myös KSTURVA:n johtajafoorumi näki päivityksen tarpeelliseksi ja Keski-Suomen liiton rahoituksen tukemana Keski-Suomen pelastuslaitos osoitti palomestarin toteuttamaan maakunnallista turvallisuussuunnitelmaa määräajalle 1.4.2020-30.9.2020.

Koronaviruspandemia ja Suomessa vallinneet poikkeusolot pakottivat projektin työpanoksen viivästämistä loppuajalle, jonka seurauksena projektia jatkettiin 30.11.2020 saakka.

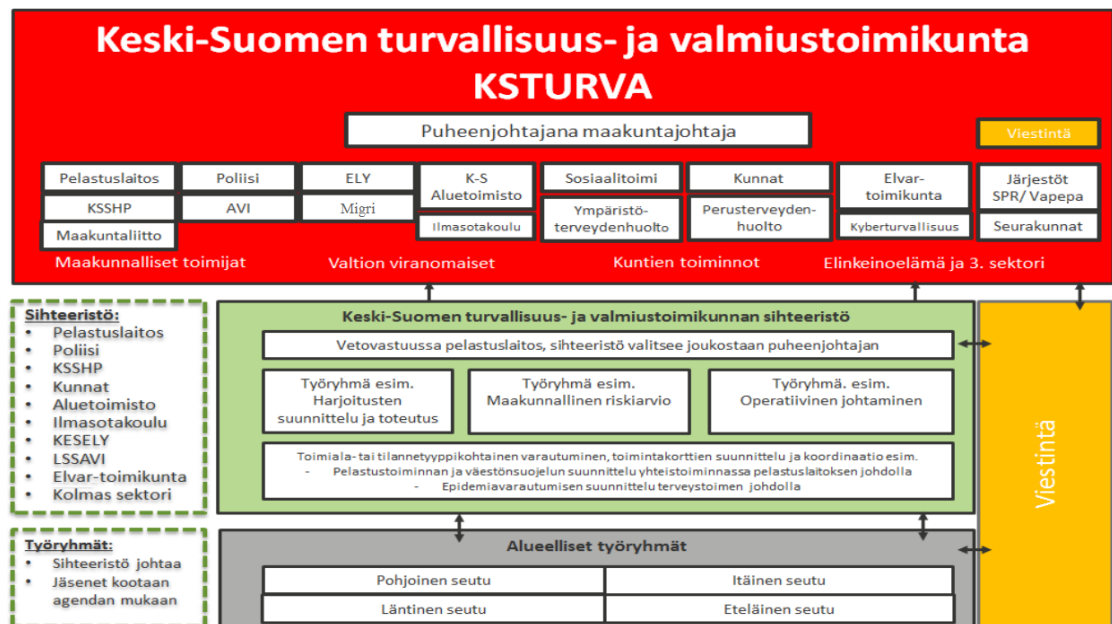
Edellisiä turvallisuussuunnitelmia on ohjannut erillinen ohjausryhmä sekä erilliset työryhmät ovat toteuttaneet turvallisuussuunnittelua seutukunnittain. Tämän turvallisuussuunnitelman osalta päätettiin ohjauksen tulevan jo olemassa olevasta KSTURVA –rakenteesta sekä seutukuntien kokoonpanoksi esitettiin kahta erilaista vaihtoehtoa, joista Keski-Suomen kunnanjohtajakokouksessa enemmän kannatusta sai neljään seutukuntaan jaettu Keski-Suomi.

3.2 KSTURVA

Vuoden 2018 aikana toimintaansa käynnistänyt KSTURVA on vakiinnuttanut paikansa maakunnallisten toimijoiden eli valtion viranomaisten, kuntien toimintojen, elinkeinoelämän sekä 3. sektorin parissa. KSTURVA muodostuu johtajafoorumista (kuva 1 punainen alue), jonka puheenjohtajana toimii maakuntajohtaja Keski-Suomen liitosta, sekä sihteeristöstä (kuva 1 vihreä alue), jonka puheenjohtajana toimii tällä hetkellä kaaviosta poiketen Keski-Suomen sairaanhoitopiiri.

KSTURVA toimii maakunnan ylimmän johdon suunnittelu- ja tiedonvaihtoforumina, eikä sillä ole itsenäistä päätäntävaltaa. Foorumin toiminta perustuu ylimmän johdon keskinäiseen sopimiseen.

Koronaviruspandemian myötä KSTURVA –rakennetta on hyödynnetty maakunnassa tiedon ja tilannekuvan välittymisessä. Organisaatiot ovat antaneet tilannekatsaukset pandemian vaikutuksesta omaan toimintaansa sekä pystyneet esittämään mahdollisia tukipyyntöjä toisille toimijoille. Myös hyviä toimintamalleja on jaettu muiden käyttöön.

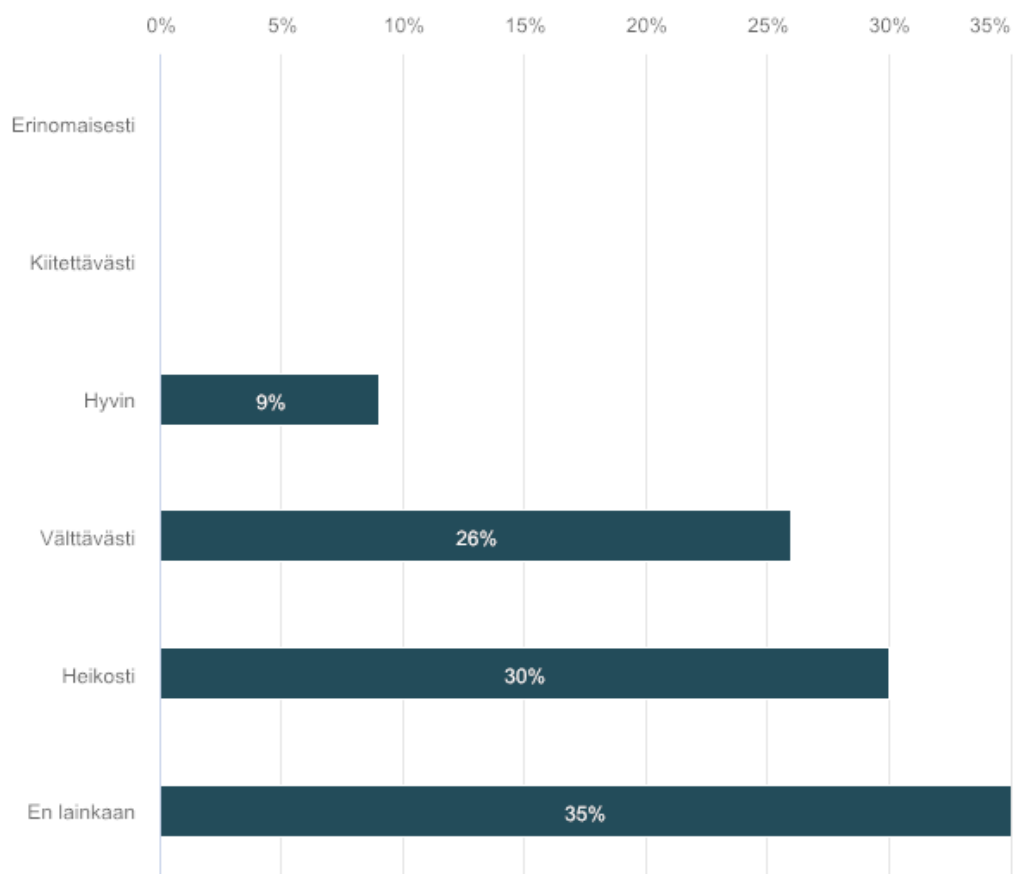

Kuva 1. KSTURVA organisaatiokaavio

3.3 KSTURVA:n toiminnan tuntemus

Heinäkuussa kartoitettiin eri toimijoiden taustoja ja näkemyksiä turvallisuussuunnitteluun liittyen Webropol-kyselyllä. Huomionarvoista kyselyssä oli ”Tunnen KSTURVA:n toimintaa (kartoitetaan tarvetta käsitellä)”.

Lokakuun lopulla käydyissä Teams –kokouksissa esiteltiin KSTURVA:n organisaatiota sekä seutukuntien roolia turvallisuustyössä tulevaisuudessa. Kunnat ja eri organisaatiot ottivat myönteisesti vastaan yhteistyön lisäämisen vallitsevassa organisaatiorakenteessa.

Kuva 2. Keski-Suomessa kartoitettu KSTURVA:n tuntemus (n=46)

3.4 KSTURVA seutukunnat

Turvallisuussuunnittelun sekä varautumisasioiden edistämiseksi KSTURVA on nähnyt tarpeelliseksi muodostaa rakenteeseensa seutukunnittain työryhmät. Työryhmät pohjautuvat [alueellisen turvallisuuden tilan](#) (ATT) – alueellista turvallisuussuunnittelua ja varautumista tukeva seuranta-, arviointi- ja ennakointimalliin. Seutukuntakohtaisesti eri toimijat pystyvät tukemaan ja ohjaamaan kuntia, mutta myös saamaan kunnista omalle organisaatiolle turvallisuuden asiakokonaisuuksiin liittyviä tietoja.

Seutukuntarakenteen on tarkoitus yhteistyössä tuottaa hiljaista tietoa, indikaattoritietoa sekä tilastotietoa, jota KSTURVA –organisaatorakenteessa analysoidaan ja saatetaan johtajafoorumille käsittelyyn.

Kunnanjohtajakokouksessa kesäkuussa 2020 esiteltiin maakunnallisen turvallisuussuunnitelman työstämistä sekä seutukuntien perustamista KSTURVA –rakenteeseen. Päätetty seutukuntajako jakautuu kuvan 2 mukaisesti.

Kuva 3. KSTURVA seutukunnat (pohjoinen, itäinen, eteläinen ja läntinen)

4 TOIMENPIDEKORTIT

Turvallisuutta kaikkialla –dokumentissa on nimetty valtakunnallisiksi pääteemoiksi nuorten rikollisuuden vähentäminen, ikääntyneiden asumisen turvallisuus, lähisuhdeväkivallan vähentäminen, hyvien väestösuhteiden edistäminen, alkoholista johtuvien turvallisuushaittojen ennaltaehkäisy sekä julkisten tilojen turvallisuus. Maakunnallisen turvallisuussuunnitelman osalta kartoitettiin kunnista sekä KSTURVA:n organisaatioista Webropol-kyselyllä tarvetta käsitellä muita turvallisuuteen liittyviä asiakokonaisuuksia ja erityisenä nostona nousi esiin oppilaitosten turvallisuus.

Tässä luvussa esitellyt toimenpidekortit sisältävät toteuttamiskelpoisia toimia turvallisuustyöhön eri aihepiirien ympärillä. Toimenpidekorttien toimintamallit eivät ole itsessään kaiken turvallisuustyön perusta, vaan ne ovat tiedollisesti todennettuja toimintamalleja, joita hyödyntämällä kuntien ja maakunnallisten toimijoiden työtä voidaan tehostaa. Lähisuhdeväkivallan vähentämisessä, alkoholista johtuvien turvallisuushaittojen ennaltaehkäisyssä sekä oppilaitosturvallisuudessa on hyödynnetty myös eri organisaatioiden asiantuntijoiden osaamista toimenpidekortteja määrittäessä.

Resurssien osalta tavoitteena on välttää kustannusten nousu, vaan sen sijaan kohdentaa toimintamalleittain käytössä olevat resurssit jo olemassa olevien turvallisuushaasteiden parissa. Alkoholista johtuvien turvallisuushaittojen ennaltaehkäisyn osalta havaittiin turvallisuussuunnitelmatyön myötä selkeä tarve maakunnalliselle koordinaatiolle, mikäli vaikuttavuutta halutaan lisätä. Tämän seurauksena myös toimenpidekorttiin kirjattiin ylös selkeä koordinaation tarve.

Toimenpidekortteihin on kirjattu alustus teemaan, visio, seurattavat indikaattorit, toimenpiteet vastuutahoineen sekä lisätietoja verkosta. Kuntakohtaiset tilastot seurattavien indikaattorien osalta on kirjattu tämän dokumentin liitteisiin (liite 2). Kunnallisessa turvallisuussuunnittelussa kyseisiä toimenpidekortteja voi hyödyntää sellaiseen ja maakunnallisen turvallisuussuunnitelman tavoitteena on, että toimenpidekor-teittain määriteltävät toimintamallit otetaan käyttöön kaikissa Keski-Suomen kunnissa.

Kuntiin tehtävä toimenpidekorttien jalkautus toteutettiin vallitsevasta koronatilanteesta johtuen etäyhteyksien varassa yhteensä kahdessakymmenessäviidessä tilaisuudessa,

joihin osallistuivat kuntien ja eri toimijoiden osoittamat työntekijät. Etäyhteyksillä pidetyillä tilaisuuksilla saavutettiin satakunta työntekijää kahdestakymmenestä Keski-Suomen kunnasta. Toimenpidekorttien lisäksi esiteltiin KSTURVA sekä seutukuntatyöskentely.

4.1 Nuorten rikollisuuden vähentäminen

4.1.1 Alustus

Nuoruus on rikosten tekemisen kannalta aktiivista aikaa. Suurin osa nuorista rikoksentekijöistä päätyy rikoksettomaan aikuisuuteen, mutta lähes kaikki toistuvasti rikoksia tekevät aikuiset ovat jo nuorena joutuneet rikoskierteeseen. Tämän vuoksi nuorten rikollisuuden ennaltaehkäisy on kokonaisrikollisuuden vähentämisen kannalta tärkein toimenpide paikallisesti ja valtakunnallisesti. Paljon rikoksia tekevät nuoret joutuvat muita useammin myös rikosten uhreiksi. Nuorisoriikollisuuden ehkäisyyn voidaan puuttua mm. vaikuttamalla yksilön syrjäytymiskehitykseen tai jo alkaneeseen rikollisuuteen. Rikollisen teon seurausten konkretisoituminen ja rikoksen uhrin kohtaaminen voivat olla nuoren rikoksentekijän kohdalla tehokkaita keinoja ennalta ehkäistä tulevia rikoksia.

4.1.2 Visio

Estetään riskiryhmässä olevien nuorten ajautuminen rikollisuuteen. Katkaistaan nuoren alkanut rikoskierre ajoissa oikealla ja oikea-aikaisella tuella sekä palveluilla.

4.1.3 Seurattavat indikaattorit

1. Nuorten tekemät rikokset (15-29 –vuotiaat) suhteutettuna alueen nuorten määrään (poliisin tilastot, väestötiedot)
2. Nuorten uusintarikollisuus (% , 3 vuoden sisällä – tilastokeskus)
3. Ankkuri-toiminnassa kohdattujen nuorten rikoksentekijöiden lukumäärä kotikunnittain (poliisin tilastot)
4. Sovitellut rikokset, joissa tekijä 15-29 –vuotias, suhteutettuna nuorten tekemien rikosten kokonaismäärään (sovittelutoimistot, poliisin tilastot)
5. Pitkäkestoisen tuen palveluiden piirissä olevien lasten ja nuorten määrä

4.1.4 Toimenpiteet vastuutahoineen

1. Syrjäytymisvaarassa olevat lapset ja nuoret pääsevät pitkäkestoisen tuen piiriin

Syrjäytymisvaara tunnistetaan yksilötasolla hyvin varhaisessa vaiheessa. Erityisessä rikollisuusriskissä ovat pojat, joilla on useampi kuin yksi riskitekijä. Varhaisessa vaiheessa aloitettu pitkäkestoinen tukitoiminta on kustannustehokasta rikollisuuden, lastensuojelutoimenpiteiden ja terveydenhuollon näkökulmasta. Yleisesti on tärkeää, että syrjäytymisvaarassa oleville lapsille ja nuorille on olemassa erityisiä palveluja, kuten etsivän nuorisotyön palveluja tai verkostotoimijoiden huoli-ilmoituksiin perustuvia verkostoyhteistyöpalveluja.

”**Kunta** tuottaa yhteistyössä järjestöjen kanssa pitkäkestoisen varhaisen tuen palvelun ([esimerkiksi Icehearts –malli](#)) alueen syrjäytymisvaarassa oleville lapsille”

2. Jokaisella nuorella rikoksentekijällä on pääsy Ankkuri-mallin palveluihin

Ankkuri-mallilla puututaan varhaisessa vaiheessa lasten ja nuorten rikolliseen käyttäytymiseen ja perheväkivaltaan.

”**Sosiaali- ja terveystoimen** palvelut järjestetään niin, että Ankkuri-toiminnan käytössä on riittävästi sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöresursseja”

”**Poliisi** järjestää toiminnan edellyttämän poliisihenkilöstön sekä muut puitteet ja vastaa toiminnan koordinaatiosta”

”**Nuorisotoimen palvelut** järjestetään niin, että osaaminen ja nuorisotoimen palvelut ovat käytettävissä alueen Ankkuri-toiminnassa”

3. Julkisyhteisöihin kohdistuneet alaikäisten tekemät rikokset sovittelaa

Sovittelumenettely on todettu tehokkaaksi uusintarikollisuutta vähentäväksi toimintamuodoksi erityisesti nuorilla rikoksentekijöillä. Sen avulla lapsi tai nuori voidaan saada konkreettisesti ymmärtämään tekonsa aiheuttamat kärsimykset ja vahingot. Sovittelumenettelyn käytön säännönmukaistaminen julkisyhteisöihin kohdistuneissa, nuorten tekemissä rikoksissa, edistää menettelyn käyttöä laajasti. Rikosasian sovittelu ei korvaa rikosprosessia, vaan on rinnakkainen prosessi.

”**Poliisi** ohjaa rikokset soviteltaviksi”

”**Kunta** ja **muut julkisyhteisöt** tekevät sovittelualoitteen ollessaan asianomistajina nuorten tekemissä rikoksissa”

4.1.5 Lisätietoja verkosta

[Syrjäytymisen dynamiikka –työkalu](#)
[Icehearts -malli](#)

4.2 Ikääntyneiden asumisen turvallisuuden kehittäminen

4.2.1 Alustus

Suomi on Euroopan nopeimmin ikääntyvä maa. Vuonna 2060 yli 65-vuotiaiden määrän ennustetaan olevan jo 29 prosenttia koko väestöstä. Väestörakenteen muutos asettaa uudenlaisia vaatimuksia ikääntyneiden turvallisuudelle, sillä onnettomuuksien, tapaturmien ja rikosten seuraukset ovat usein huomattavasti vakavampia ikääntyneille kuin nuoremmalle väestölle. Lisäksi ikääntymisen myöhempisiin vaiheisiin liittyvä toimintakyvyn heikkeneminen lisää kaatumis- ja tapaturmariskiä. Ikääntyneet haluavat usein asua kodeissaan niin pitkään kuin mahdollista, ja myös yhteiskunta korostaa kotihoidon ensisijaisuutta suhteessa laitoshoitoon.

Koti on yleisin tapaturmapaikka ikääntyneiden keskuudessa. Kaatumistapaturmat ovat merkittävin ikääntyneen väestönosan turvallisuusriski, yleisin ensihoitotehtävien syy (n. 15% kaikista tehtävistä) ja kolmanneksi merkittävin väestön terveitä elinvuosia vähentävä tekijä Suomessa.

4.2.2 Visio

Ikääntyneet voivat asua kodeissaan mahdollisimman pitkään turvallisesti. Kaatumisista johtuvien lonkkamurtumien ja päävammojen määrä kääntyy laskuun, vaikka ikääntyneen väestön määrä kasvaa.

4.2.3 Seurattavat indikaattorit

1. Pelastusviranomaiselle tehtyjen paloriski-ilmoitusten määrä (pelastuslaitos)
2. Yli 65-vuotiaiden palokuolemat (pelastuslaitos)
3. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä (SOTKANet)

4. Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (SOTKA-net)
5. Toteutetut yksilölliset kaatumisen ehkäisyn toimenpiteet suhteessa suuressa kaatumisvaarassa olevien asukkaiden määrään alueella (kunnan tilastot)

4.2.4 Toimenpiteet vastuutahoineen

1. Kunnassa ja maakunnassa on toimivat yhteistyömekanismit ikääntyneiden turvallisuusriskien tunnistamiseksi ja vähentämiseksi (esim. Etelä Karjalan [Kotona asumisen turvallisuus KAT 1, 2 ja 3](#) sekä [Pirkanmaan IKAT ja EVAC](#))

”*Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialat* sekä *poliisi* käyttävät pelastuslaitosten kumppanuusverkoston vuoden 2018 aikana kehittämää [paloriski-ilmoituskäytäntöä](#) (PelL 42§) työssään”

”*Sosiaali- ja terveystoimialat* tekevät kotikäynneillä säännöllisesti kodin turvallisuuden tarkistuksen [tarkistuslistan](#) avulla. Sen perusteella tehdään tarvittavat toimet iäkkään kodin turvallisuuden parantamiseksi.”

2. Ikäteknologiaa, turvatekniikkaa ja apuvälineitä hyödynnetään laajasti asumisen turvallisuuden edistämiseksi

”*Sosiaali- ja terveystoimialat* levittävät tietoa ikäteknologiasta, turvallisuustekniikasta ja apuvälineistä ikääntyneille ja heidän omaisilleen (esim. [Ikäteknologiakeskuksen Konstikoppa](#) tai Vanhustyön keskusliiton [arkitekologiasalkun](#) avulla)”

3. Suuressa kaatumisvaarassa olevat ikääntyneet tunnistetaan ja heille laaditaan näyttöön perustuvien toimintamallien ([Ikinä](#), [Kaatumisseula](#)) mukaiset yksilölliset kaatumisen ehkäisyn toimenpiteet

”*Sosiaali- ja terveystoimi* vastaa kaatumisvaarassa olevien tunnistamisesta ja yksilöllisistä ehkäisy-suunnitelmista (esimerkiksi osana hyvinvointia edistäviä kotikäyntejä), toimeenpano yhteistyössä *viranomaisten* ja *järjestöjen* kanssa”

”*Kunta* tunnistaa osana turvallisuussuunnitelmaa tai muutoin alueellaan julkiset paikat, joissa tapahtuu paljon kaatumisia tai kaatumisriski on muutoin suuri, ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet yhteistyössä *muiden toimijoiden* kanssa”

4.2.5 Lisätietoja verkosta

[Ikääntyneiden asumisen](#) –sivusto

[Kuntaliiton paloriski-ilmoitusten opas](#)

[Turvallisesti kaiken ikää: Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyn ohjelma 2021-2030 sekä selvitys kustannuksista](#)

4.3 Lähisuhdeväkivallan vähentäminen

4.3.1 Alustus

Lähisuhdeväkivallalla tarkoitetaan väkivaltaa, jonka tekijänä on nykyinen tai entinen kumppani, perheenjäsen tai muu läheinen ihminen. Vain pieni osa lähisuhdeväkivallasta päätyy poliisin tietoon. Lähisuhdeväkivallan uhrin ovat erityisen haavoittuva uhriyhmä, koska kynnyks hakea apua on korkea, väkivallan uhka on usein jatkuvasti läsnä ja lähisuhdeväkivalta on usein ajan myötä raaistuva ilmiö. Yhtä suuri osa miehistä ja naisista on joutunut lähisuhdeväkivallan uhriksi (n. 20 %), mutta poliisin tietoon tulleissa teoissa uhreista 69 % on naisia. Väkivaltakuolemien suunta on ollut viime vuosina laskeva, mutta nainen joutuu kumppaninsa surmaamaksi kolme kertaa miehiä useammin.

Ikääntyneiden suurin väkivaltariski on lähisuhteessa tapahtuva kaltoinkohtelu. Tämä voi ilmetä myös huolenpidon laiminlyöntinä tai taloudellisiin motiiveihin perustuvana kiristysenä. Jos perheessä esiintyy parisuhdeväkivaltaa, on myös perheen lapsilla suuri riski joutua kaltoin kohdelluiksi. Joka neljäs perheväkivallan uhri on lapsi. Väkivallan pitkäaikaissurauksia voivat olla mielenterveysongelmat, itsetuhoinen käyttäytyminen sekä alkoholin ja huumeiden väärinkäyttö. Suuri osa niistä, jotka käyttävät väkivaltaa aikuisena, ovat kasvaneet väkivaltaisessa ympäristössä.

4.3.2 Visio

Aiempaa harvempi aikuinen kohtaa väkivaltaa lähisuhteessa ja aiempaa harvempi lapsi kokee perheväkivaltaa. Tunnistetaan varhain tukea tarvitsevat henkilöt, ja katkaistaan alkanut väkivaltakierre ajoissa oikealla ja oikea-aikaisella tuella sekä palveluilla.

4.3.3 Seurattavat indikaattorit

1. Lapsiin kohdistunut fyysinen lähisuhdeväkivalta viimeisen vuoden aikana (poliisi)
2. Aikuisin kohdistunut fyysinen lähisuhdeväkivalta viimeisen vuoden aikana (poliisi)
3. Rikosuhripalveluihin ohjattujen uhrien määrä suhteessa lähisuhdeväkivallan kokonaismäärään (rikosuhripalvelut, poliisi)
4. Rikoksentekeijöille suunnattuihin palveluihin ohjattujen asiakkaiden määrä suhteessa lähisuhdeväkivallan kokonaismäärään

4.3.4 Toimenpiteet vastuutahoineen

1. Jokaiselle aikuiselle lähisuhdeväkivallan uhrille tehdään heidän suostumuksellaan [MARAK-mallin](#) mukainen väkivallan riskiarvio sekä tilanteen edellyttäessä turvasuunnitelma. Uhrien pääsy rikosuhripalveluihin varmistetaan aktiivisella ohjauksella (yhteystietojen välittäminen).

”*Sosiaalitoimi, terveydenhuolto* ja *poliisi* ohjaavat lähisuhdeväkivallan uhrin rikosuhripalveluiden piiriin. Lisäksi nämä ja *rikosuhripalvelut* tekevät uhrin suostumuksella aloitteen väkivallan riskiarviosta kohdatessaan lähisuhdeväkivallan uhrin.”

”*Sosiaalitoimi* vastaa toiminnan koordinaatiosta sekä turvasuunnitelmien toimeenpanon edellyttämän yhteistyön järjestämisestä.”

2. Lähisuhdeväkivallan tekijöille on väkivallan katkaisuoohjelmia, joihin tekijät ohjataan aktiivisesti.

”Alueella tarjotaan *järjestöjen* lähisuhdeväkivallan katkaisuoohjelmia niin, että kaikilla halukkailla väkivallan tekijöillä on pääsy niihin. Järjestämisestä sovitaan *sosiaalitoimen* kanssa.”

”*Sosiaalitoimi, terveydenhuolto* ja *poliisi* ohjaavat lähisuhdeväkivallan tekijät tekijäpalveluiden piiriin.”

Lisäys: Mobilen ja Rikosuhripäivystyksen yhteystiedot löytyvät 4.3.5 Lisätietoja verkosta –linkkien takaa.

3. Lähisuhdeväkivaltaa kokeneet saavat palveluita laaja-alaisesti (Osastonylilääkäri Anneli Kuusinen-Laukkala asiantuntijalisäys)

”**Sosiaali- ja terveystoimi** vastaa kiireellisten sekä kiireettömien palvelujen tuottamisesta lähisuhdeväkivallan uhreille ja käyttäjille sekä ohjeistaa toteuttamaan ennaltaehkäiseviä toimia (esim. seulontakyselyt, puheeksi ottaminen, turvallisuuskasvatus) ikä- ja elämänvaihekohtaisesti. Perustason palveluja täydennetään **järjestöjen, seurakuntien, yhdistysten** ja **erikoissairaanhoidon** sekä **muiden viranomaisten** tarjoamilla palveluilla.”

4.3.5 Lisätietoja verkosta

[THL verkkokoulutus ammattilaisille lähisuhdeväkivallasta ja siihen puuttumisesta](#)
[Toimintaohje lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja pahoinpitelyn tutkimiseen ja hoitoon Keski-Suomessa \(Koskeverkko\)](#)

[THL lapsiin kohdistuva väkivalta](#)

[KSSHHP läheisväkivallan toimintamalleja \(osittain päivitystä vailla\)](#)

[THL sukupuolistuneen väkivallan yleisyys](#)

[Kriisikeskus Mobilen väkivaltatyö](#)

[Keski-Suomen rikosuhripäivystys](#)

Keski-Suomen Sairaanhoidopiiristä asiantuntija:

Anneli Kuusinen-Laukkala

LT, osastonylilääkäri, palveluesimies

4.4 Hyvien väestösuhteiden edistäminen

4.4.1 Alustus

Hyvät väestösuhteet ovat sitä, että alueen eri väestöryhmien välillä on toimivaa vuorovaikutusta, eri väestöryhmät suhtautuvat toisiinsa kunnioittavasti ja niiden väliset mahdolliset jännitteet ja konfliktit käsitellään ilman, että ne aiheuttavat pelkoa tai kärjistyvät rikoksiksi. Väestösuhteet ovat yhteiskunnan eri osa-alueet läpäisevä kokonaisuus, jonka vaikutukset näkyvät suoraan ihmisten arjessa. Hyvien väestösuhteiden edistämällä vähennetään väestöryhmien välisiin suhteisiin liittyviä kielteisiä ilmiöitä, kuten syrjintää, viharikoksia ja vihapuhetta sekä segregaatiota. Nämä kaikki heikentä-

vät sekä yhdenvertaisuuden toteutumista yksilöiden ja ryhmien välillä että paikallista turvallisuutta. Hyviä väestösuhteita edistämällä vaikutetaan kaikkien asukkaiden yhdenvertaisuuteen ja hyvinvointiin sekä lisätään luottamusta yhteiskuntaan.

4.4.2 Visio

Taustoistaan riippumatta ihmiset elävät yhdessä ilman jännitteitä ja luottavat toisiinsa sekä yhteiskunnan instituutioihin.

4.4.3 Seurattavat indikaattorit

1. Yhdenvertaisuussuunnitelmien seuranta (kyselyt)
2. Keskeisten väestöryhmien väliset suhteet (kysely)
3. Syrjintäkokemukset (kysely)

4.4.4 Toimenpiteet vastuutahoineen

1. Viranomaiset ja kansalaisjärjestöt tuntevat alueen keskeisten väestöryhmien välisten suhteiden tilan, erityisesti erilaisten ryhmien välisten jännitteiden osalta.

”**Kunnassa** osataan tunnistaa väestösuhteisiin ja turvallisuuteen heikentävästi vaikuttavat ilmiöt kuten polarisaatio ja konfliktit”

”**Kunta** seuraa tilannetta säännöllisesti yhteistyössä **muiden viranomaisten** ja **eri väestöryhmiä edustavien järjestöjen** ja **yhteisöjen** kanssa”

2. Havaitut väestöryhmien väliset konfliktit ratkaistaan järjestelmällisellä sovittelutyöllä.

”**Kunnassa** on sovitut toimintatavat jännitteiden purkamiseksi ja konfliktien käsittelemiseksi ja ennaltaehkäisevästi toimivan vuorovaikutuksen rakentamiseksi”

”**Kunta** järjestää tarvittavat yhteisösovittelun palvelut (esimerkiksi [Naapurisuussovittelu](#)) yhteistyössä **järjestöjen, alueellisten rikos- ja riita-asioiden sovittelutoimistojen** ja **muiden viranomaisten** kanssa.”

3. Varmistetaan vähemmistöryhmien syrjimättömyys ja yhdenvertainen kohtelu julkisissa palveluissa ja yleisissä tiloissa.

Erilaisten vähemmistöjen näkökulmasta julkiset palvelut ja yleiset tilat edustavat usein enemmistöjä ja niiden tarpeita. Näin ollen se miten yhdenvertaisuus toteutuu näissä palveluissa ja tiloissa on tärkeä osa enemmistöjen ja vähemmistöjen välisiä suhteita.

”*Kunta* toteuttaa [yhdenvertaisuussuunnittelua](#) yhteistyössä *järjestöjen, elinkeinoelämän ja muiden toimijoiden* kanssa (sis. syrjinnän ja viharikosten ennaltaehkäisy)”

4.4.5 Lisätietoja verkosta

[Hyvät väestösuhteet](#)

[Miten meillä menee? Kartoitus väestösuhteiden tilasta Suomessa – painopisteenä vastaanottokeskuspaikkakunnat](#)

[Asuinaluelähtöinen naapurustotyö](#)

4.5 Alkoholisten johtuvien turvallisuushaittojen ennaltaehkäisy

4.5.1 Alustus

Päihteet (ml. tupakka) aiheuttavat vuosittain noin 4,2 miljardin euron välittömät ja välilliset kustannukset yhteiskunnalle. Alkoholi on yleisin vaikuttava tekijä väkivallan, onnettomuuksien ja tapaturmien taustalla. Alkoholin käyttö ja erityisesti humalahakuinen juominen lisäävät riskiä sekä syyllistyä väkivaltarikokseen että joutua sen uhriksi. Esimerkiksi alkoholisidonnaisen henkirikollisuuden taso on Suomessa 4,5-kertainen Ruotsiin verrattuna. Liikennekuolemista noin viidennes on rattijuopumustapauksia. Päihdeongelmallisille kasaantuu usein monenlaisia terveyteen, toimeentuloon ja turvallisuuteen liittyviä ongelmia. Erityisesti nuorten ja alaikäisten alkoholinkäyttöön tulee puuttua, sillä nuorena aloitettu alkoholinkäyttö on voimakkaasti yhteydessä alkoholisoitumiseen ja siihen liittyvään väkivaltaan.

4.5.2 Visio

Päihteisiin liittyvä väkivalta, tapaturmat, onnettomuudet ja järjestyshäiriöt vähenevät 10 % vuoden 2018 tasosta vuoteen 2025 mennessä.

4.5.3 Seurattavat indikaattorit

1. Päihtymysperusteiset kiinniotot (poliisi)
2. Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. lk:n oppilaista (SOTKANet THL kouluterveyskysely)
3. Alaikäisten alkoholin hankkiminen vähittäismyynnistä, % 8. ja 9. lk:n oppilaista (SOTKANet THL kouluterveyskysely)
4. Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1000 asukasta (poliisi)
5. Päihteiden vaikutuksen alaisina tehdyistä väkivaltarikoksista syyllisiksi epäillyt / 1000 asukasta (poliisi)

4.5.4 Toimenpiteet vastuutahoineen

1. Alkoholihaittoja vähennetään kokonaisvaltaisella paikallisella toiminnalla.

”**Kunta** toteuttaa alkoholi-, tupakka- ja rahapelihaittojen vähentämiseen tähtäävää [Pakka-toimintamallia](#) yhteistyössä *elinkeinoelämän, järjestöjen* ja muiden *viranomais-* *ten* kanssa.” Lisäys Turvallisuutta kaikkialla –dokumenttiin: ***Pakka-toimintamallin toteutuminen edellyttää maakunnallista koordinaatiota.***

Varmistetaan päihteiden käyttöön liittyvien varhaisen tunnistamisen ja tuen menetelmien käyttö sekä sujuva hoitoonohjaus **kunnan** ja **valmisteilla olevien hyvinvointialueiden** eri palveluissa (esimerkiksi yhteiset toimintakäytännöt, palveluntuottajien sopimukset)

2. Ehkäisevän päihdetyön toimintaedellytyksiä vahvistetaan kunnissa (Projekti-päällikkö EPT tiedolla johtamisen hanke Raija Harju-Kivinen asiantuntijalisäys)

”**Kunnat** määrittelevät ehkäisevän päihdetyön toimielimen, yhdyshenkilön, monitoimijaisen työryhmän ja ehkäisevän päihdetyön suunnitelman ([ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain \(2015/523\)](#) mukaiseksi)”

”**Kunnan** ehkäisevän päihdetyön suunnittelun ja arvioinnin työkaluna käytetään [ehkäisevän päihdetyön kypsyysanalyysiä](#). Käytännön työn tukena voidaan hyödyntää [Polku mielen hyvinvointiin ja päihhteettömyyteen -verkkotyökalua](#).”

4.5.5 Lisätietoja verkosta

[THL Ehkäisevä päihdetyö](#)

[THL julkaisu: Kunnan hyvinvointi ja elinvoima tarvitsee lakisääteistä ehkäisevää päihdetyötä](#)

[Käsikirja yhdessä toteutettavaan Pakka –toimintamalliin](#)

[Youtube –videot Pakka –toimintamallin käynnistämisestä](#)

Vuoden 2020 lopulla THL:n ”Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelmaa” ollaan päivittämässä

4.6 Julkisten tilojen turvallisuus

4.6.1 Alustus

Ihmiset kuluttavat yhä enemmän aikaa julkisissa tai puolijulkisissa tiloissa. Näitä ovat esimerkiksi kauppakeskukset ja lämpimänä vuodenaikana avoimet tilat, kuten puistot, torit ja kaupunkien keskustat. Rakennetun ympäristön ja rakennusten ominaisuudet vaikuttavat osaltaan esimerkiksi tapaturmien ja onnettomuuksien toteutumiseen, rikosten tekemiseen ja turvattomuuden kokemiseen. Vakavimmat julkisten tilojen turvallishaasteet liittyvät väkivaltaan ja sen pelkoon. Väkivallanteoilla ja häiriökäyttäytymisellä on tapana keskittyä kaupunkitilassa pienille alueille, tiettyihin pisteisiin. Turvalliselta tuntuva ympäristö lisää ihmisten luottamusta toisiinsa ja kannustaa heitä käyttämään julkista tilaa, mikä parantaa turvallisuutta entisestään.

4.6.2 Visio

Ihmiset voivat liikkua yleisissä ja julkisissa tiloissa ilman pelkoa rikoksista, häiriöistä ja onnettomuuksista.

4.6.3 Seurattava indikaattori

1. Turvallisuuden tunteen kehittymisen seuraaminen hot spots -paikoissa kyselyiden avulla.

4.6.4 Toimenpiteet vastuutahoineen

1. Tunnistetaan paikat, joissa tapahtuu toistuvasti erilaisia yleisen järjestyksen ja turvallisuuden häiriöitä tai onnettomuuksia ja muutetaan ne turvallisemmiksi.

”**Kunta** tekee säännöllisin väliajoin hot spots -analyysin yhteistyössä **poliisin** ja **pelastustoimen** kanssa ja puuttuu hot spots -analyysissä tunnistettuihin ongelmiin kaupunkisuunnittelun sekä rikosten [tilannetorjunnan](#) keinoin

Hot spots -analyysiä täydennetään kuulemalla eri alueiden **asukkaita** soveltuvin menetelmin (asukasfoorumi, turvallisuuskysely, haastattelut jne.)”

2. Yleisen turvallisuuden kannalta kriittiset kohteet on tunnistettu ja niihin on tehty kohdekohtaiset pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat.

”**Kunta** tekee kohteiden kartoituksen ja turvallisuussuunnitelmat yhteistyössä kohteen kannalta **keskeisten tahojen (poliisi, pelastustoimi, ensihoito, kauppakeskukset jne.)** kanssa”

4.6.5 Lisätietoja verkosta

[Turvallinen kaupunki. Näkökohtia rakennetun ympäristön suunnitteluun ja toteutukseen](#)

[Turvallinen asuinalue. Tampereen Muotiala suunnitelmissa ja kokemuksissa](#)

4.7 Oppilaitosturvallisuus

4.7.1 Alustus

Maakunnallisessa turvallisuussuunnitelmassa käsiteltävä julkisten tilojen turvallisuus käsittää myös oppilaitosten turvallisuuteen keskittyviä toimenpiteitä (turvallisuuden kannalta haasteellisten paikkojen tunnistaminen ja niihin liittyvien suunnitelmien ajan tasalle saattaminen yhteistyötoimijoiden kanssa). Oppilaitosten turvallisuuteen liittyy kuitenkin myös viranomaistahoilta toimintamalleja, joilla pystytään edistämään kokonaisturvallisuutta.

Oppilaitosten turvallisuus ei ole Turvallisuutta kaikkialla –dokumentin pääteema, vaan se on otettu esiin Webropol-kyselyssä nousseiden tarpeiden myötä mukaan maakunnalliseen turvallisuussuunnitelmaan.

4.7.2 Visio

Oppilaitokset toteuttavat monipuolista turvallisuustyötä sekä jalkauttavat ja harjoittelevat turvallisuuteen liittyviä toimintoja sekä oppilaiden että henkilökunnan osalta.

4.7.3 Seurattavat indikaattorit

1. NouHätä –osallistumisprosentti (pelastuslaitos)
2. Lapset pelastavat henkiä –osallistumisprosentti kaikista nelosluokkalaisista (pelastuslaitos, kunnan tilastot)

4.7.4 Toimenpiteet vastuutahoineen

1. Oppilaitoksissa edistetään turvallisuustaitojen osaamista sekä oppilaiden että henkilökunnan osalta.

”*Sivistystoimi* järjestää yhteistyössä **pelastuslaitoksen** kanssa NouHätä –kampanjan kaikille kahdeksaluokkalaisille sekä Lapset pelastavat henkiä –koulutuksen kaikille nelosluokkalaisille.”

”*Sivistystoimi* järjestää säännöllisesti organisaatioissaan turvallisuuskeskeisiä koulutuksia. Koulutuksissa voidaan hyödyntää **muiden toimijoiden**, kuten **poliisin** ja **pelastuslaitoksen** koulutusta.”

2. Oppilaitoksissa otetaan käyttöön poliisin toimintaohjeet uhka- ja uhkaustilanteisiin liittyen.

”*Sivistystoimi* ottaa käyttöön ja jalkauttaa henkilökunnalle toimintaohjeet uhka- ja uhkaustilanteisiin liittyen yhteistyössä **poliisin** kanssa.”

4.7.5 Lisätietoja verkosta

[NouHätä -kampanja](#)

[Lapset pelastavat henkiä](#)

Poliisin toimintaohjeet uhka- ja uhkaustilanteisiin (jaettu rehtoreille, tarvittaessa ota yhteyttä alueen poliisiin)

5 TURVALLISUUSSUUNNITELMAN KÄYTTÖÖNOTTO JA SEURANTA

5.1 Kuntien valtuustot

Maakunnallisen turvallisuussuunnitelman jalkautustyötä on tehty etäkoulutuksella loka-marraskuussa 2020. Tarkoituksenmukaista on vahvistaa turvallisuussuunnitelman toimenpiteet sekä KSTURVA –rakenteeseen liittyvä seuranta kuntien valtuustoissa. Kuntien valtuustojen käsittelyä helpottamaan on laadittu erillinen saatekirje kuntiin, missä ilmenee kaikki käsitellyt teemat ja niihin liittyvät toimenpiteet.

Kuten jo toimenpidekortteja alustava luvussa käsiteltiin, tarkoitus on välttää kustannusten nousu. Toimenpidekortit ovat osittain käyttöönotettavissa sellaisenaan työntekijöiden oman perehtyneisyyden kautta ja osittain erillisen organisaation (esim. Keski-Suomen pelastuslaitoksen) koulutuksen kautta.

Kunnallisella päätöksenteolla vahvistetaan periaatepäätöksenä turvallisuuden saralla tehtävää yhteistyötä Keski-Suomessa. Mikäli valtuustokäsittely ei hyväksy maakunnallisen turvallisuussuunnitelman käyttöönottoa kunnassa, voivat kunnalliset työntekijät itsenäisesti kehittää työnteon prosessejaan toimenpidekorttien avulla.

5.2 KSTURVA ja indikaattoriseuranta

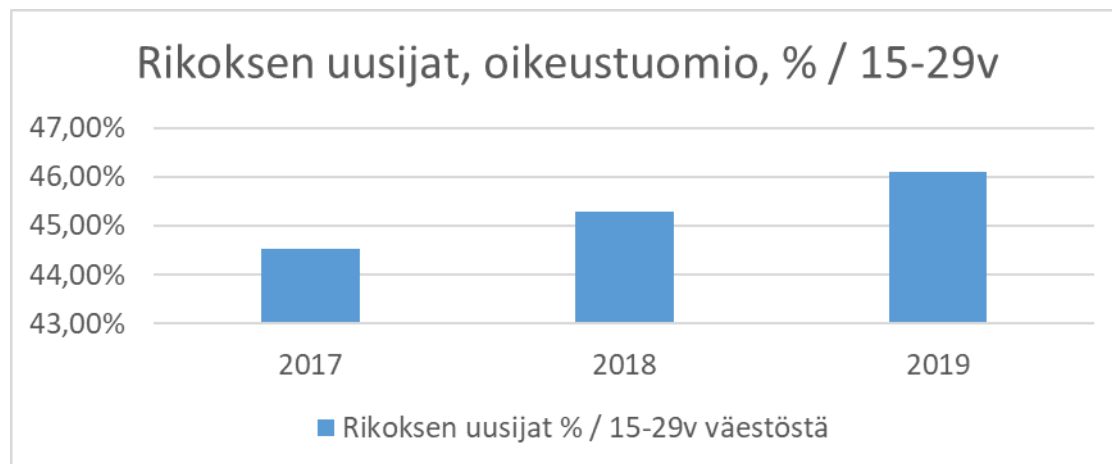
Laaja-alaisesti hyväksytyn maakunnallisen turvallisuussuunnitelman osalta myös KSTURVA –rakenteessa työskentelevät toimijat pystyvät keskittämään resurssejaan toimenpidekorttien mukaisten toimien työstämiseksi ja seuraamiseksi. Myös organisaatioiden johdon on suotavaa tehdä periaatepäätös maakunnallisen turvallisuussuunnitelman hyväksymisestä osana omaa strategiaansa, jolloin työntekijät ja viranhaltijat velvoitetaan edistämään toimenpidekortteilla osoitettuja osa-alueita.

Indikaattoriseuranta aiheuttaa haasteita vastuutahojen määrittämisen osalta, mutta asia on saatettu KSTURVA:n sihteeristön tietoon. Sihteeristö valmistelee jatkumoa varten toimintamallit ja johtaa seutukunnallisen työryhmätyöskentelyn toimintaa.

Jatkumon valmistelua varten voidaan hyödyntää ATT-mallin mukaisia suosituksia. Suosituksissa nousee esiin mm. koordinaattorien hyödyntäminen joko päätoimisesti tai eri organisaatioista osoitettuina ja koulutettuina.

Tarvittaessa KSTURVA:n organisaatiot jalkauttavat seutukunnittain uutta informaatiota turvallisuusteemojen osalta. Seutukuntarakenne mahdollistaa tehokkaan uuden tiedon jakamisen ja kouluttamisen keskisuomalaisten toimijoiden kesken.

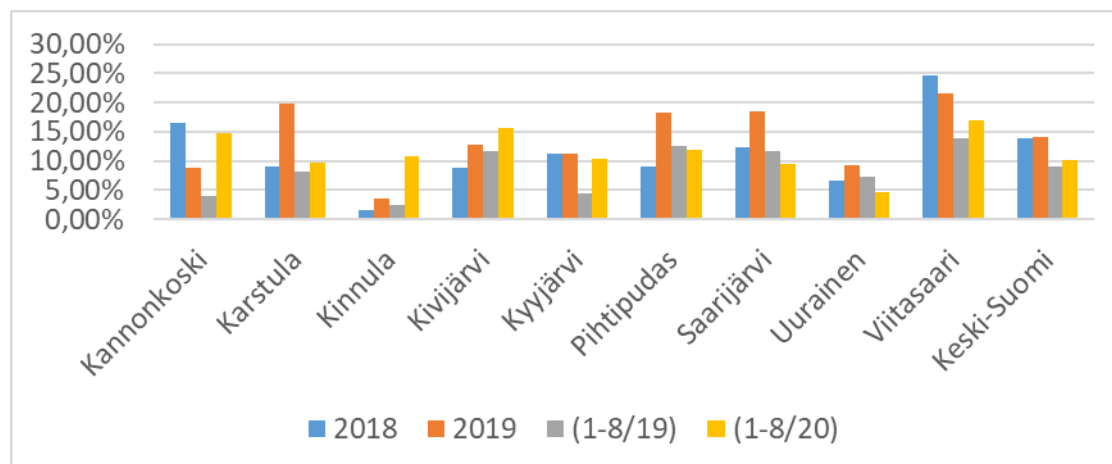
LIITTEET (tilastot seutukunnittain)

Nuorten rikollisuuden vähentäminen

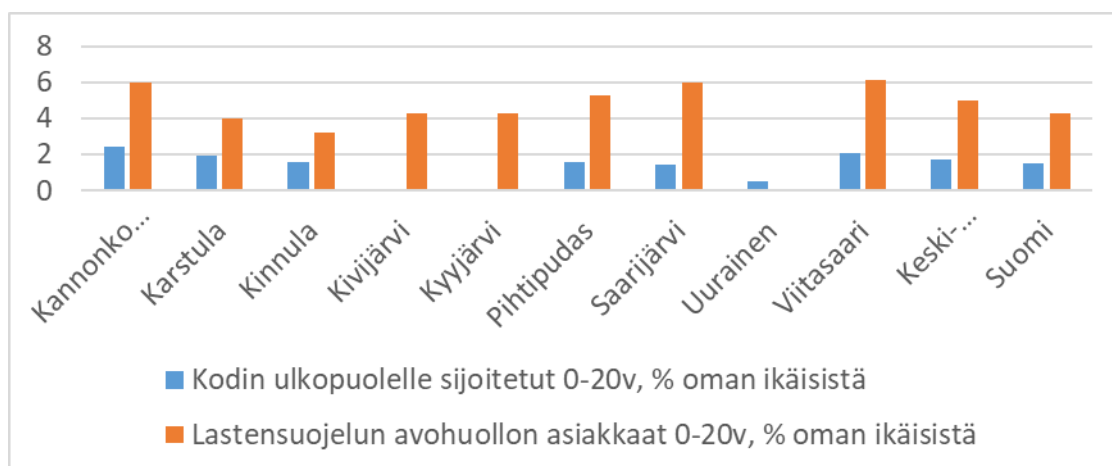
Rikosten uusinta valtakunnallisesti

Ankkuri-toiminnassa kohdatut nuoret Keski-Suomessa vuonna 2020: 176 nuorta (Jyväskylä, Laukaa, Hankasalmi ja Muurame. Muualla ei ole käytössä)

Pohjoinen (Uurainen, Saarijärvi, Karstula, Kyyjärvi, Kannonkoski, Kivijärvi, Kinnula, Pihtipudas, Viitasaari)

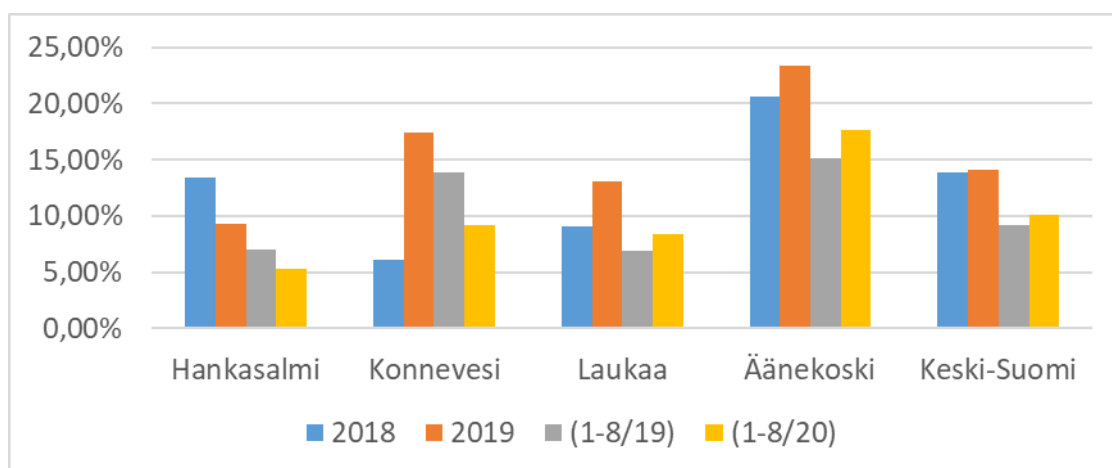

Nuorten tekemät rikoslakirikokset (tieliikennelain muutos vaikuttavana)
Suhteessa 15-29v nuorten määrään kunnassa

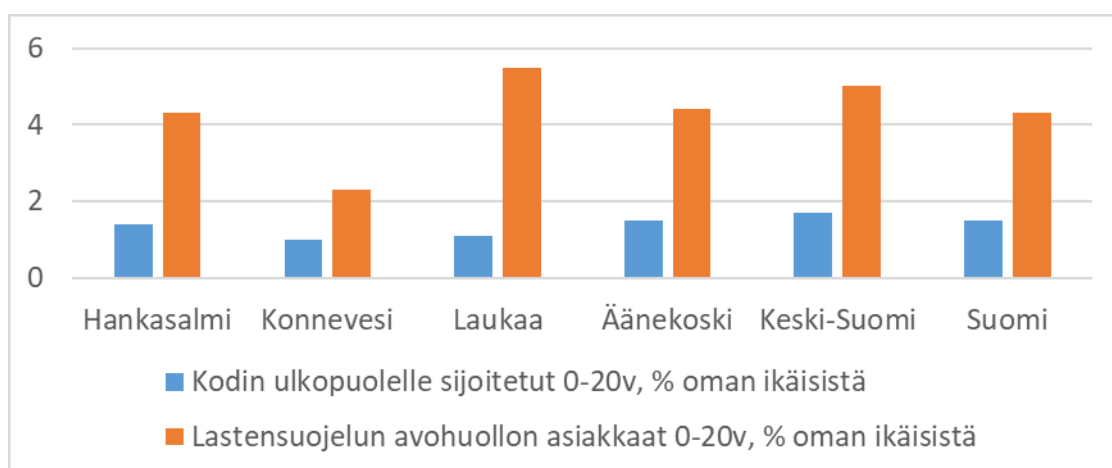
Pitkäkestoisen tuen palveluiden piirissä olevien lasten ja nuorten määrä

Itäinen (Äänekoski, Konnevesi, Laukaa, Hankasalmi)

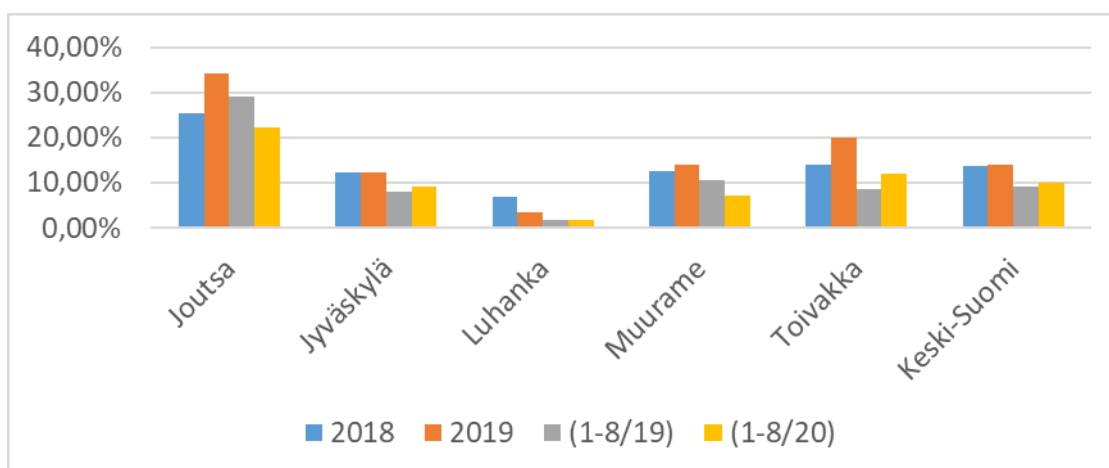

Nuorten tekemät rikoslakirikokset (teliikennelain muutos vaikuttavana)

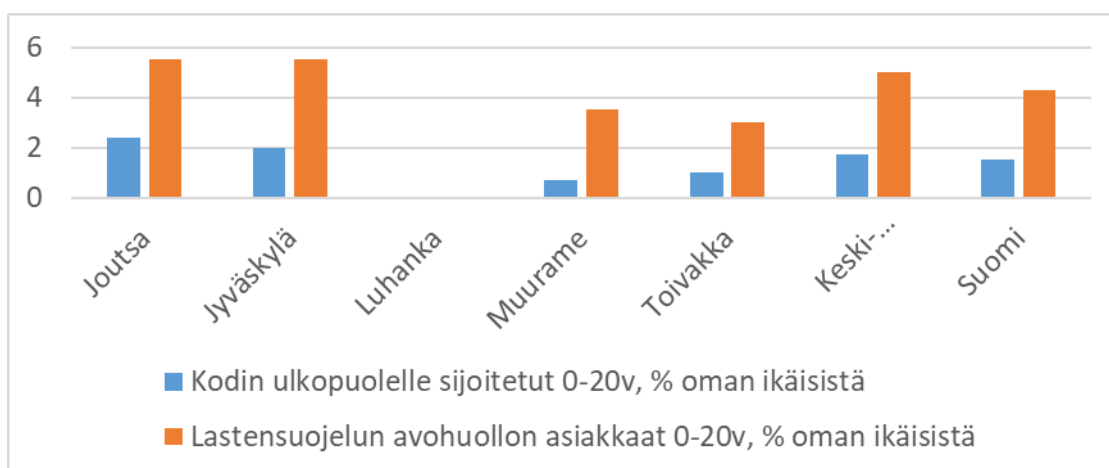
Suhteessa 15-29v nuorten määrään kunnassa

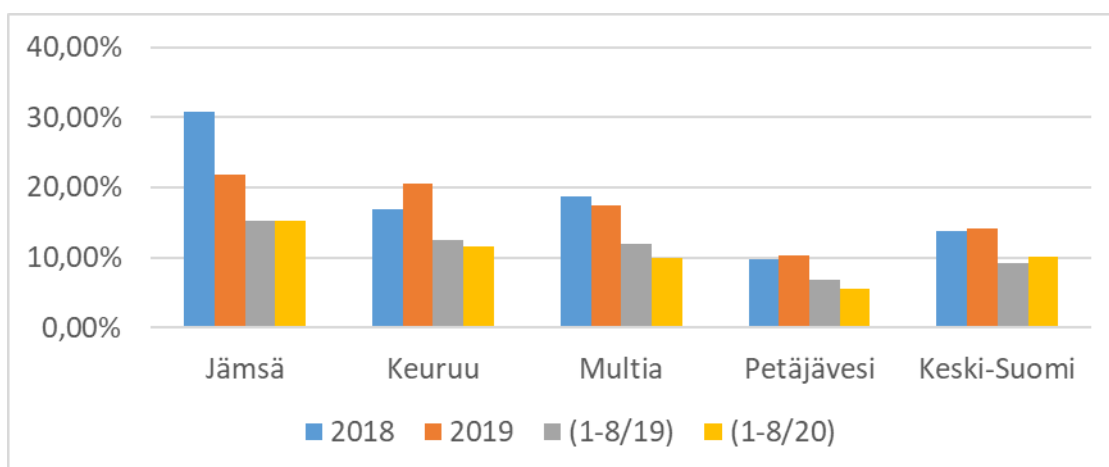
Pitkäkestoisen tuen palveluiden piirissä olevien lasten ja nuorten määrä

Eteläinen (Jyväskylä, Muurame, Toivakka, Luhanka, Joutsa)

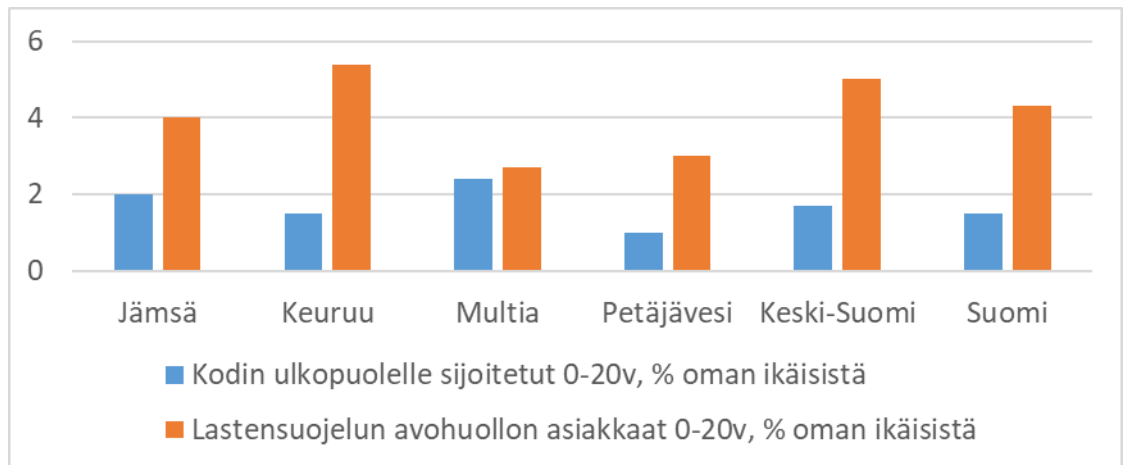
Nuorten tekemät rikoslakirikokset (tieliikennelain muutos vaikuttavana)
Suhteessa 15-29v nuorten määrään kunnassa

Pitkäkestoisen tuen palveluiden piirissä olevien lasten ja nuorten määrä

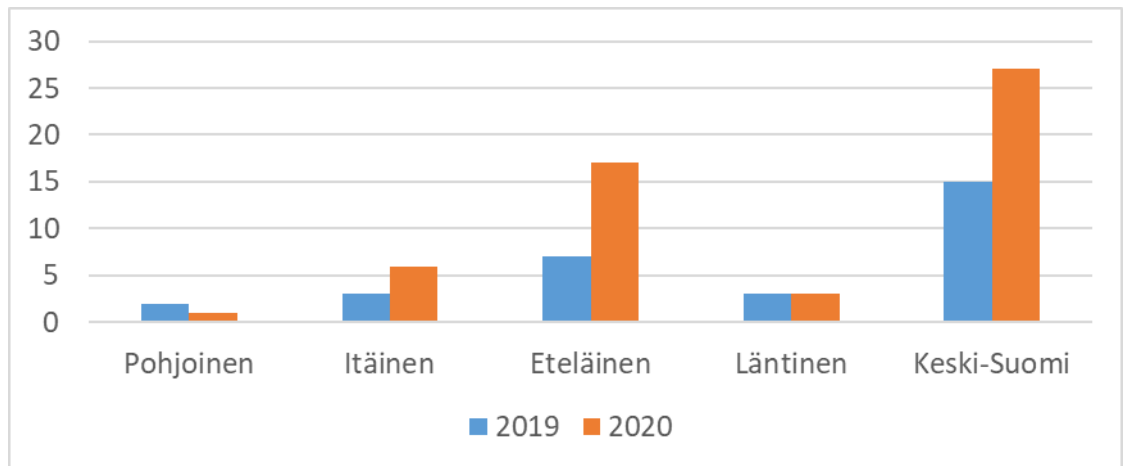
Läntinen (Jämsä, Keuruu, Multia, Petäjävesi)

Nuorten tekemät rikoslakirikokset (tieliikennelain muutos vaikuttavana)
Suhteessa 15-29v nuorten määrään kunnassa

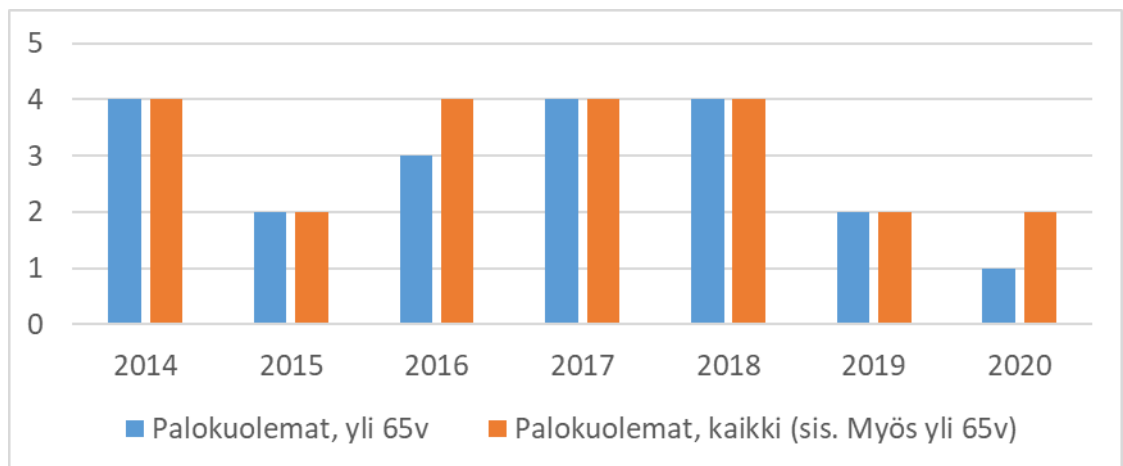

Pitkäkestoisen tuen palveluiden piirissä olevien lasten ja nuorten määrä

Ikääntyneiden asumisen turvallisuuden kehittäminen

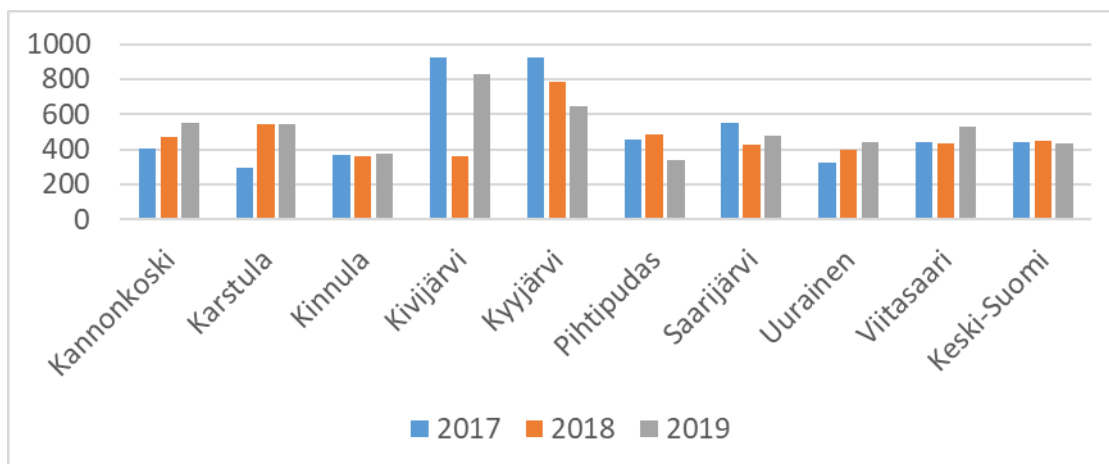

Pelastusviranomaiselle tehdyt paloriski-ilmoitukset, lukumäärä

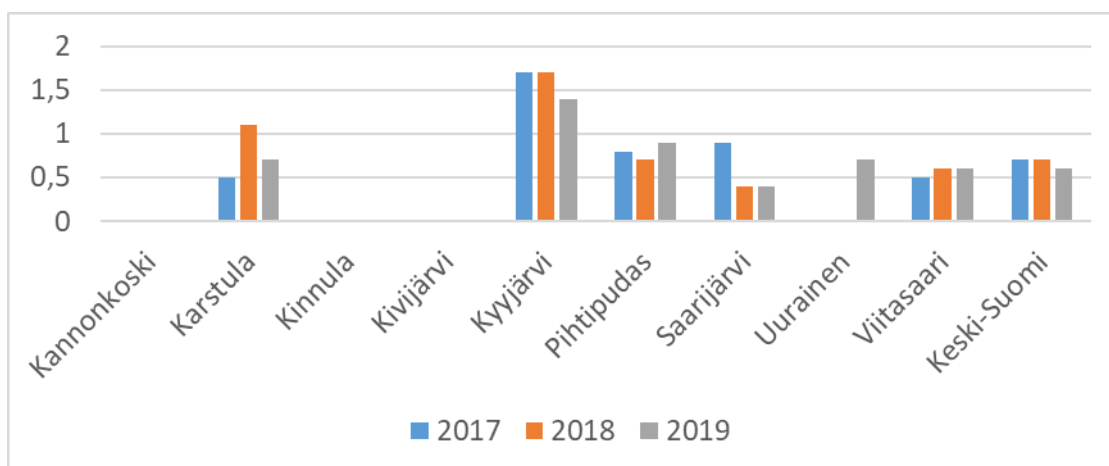

Yli 65-vuotiaiden palokuolemat Keski-Suomi

Pohjoinen (Uurainen, Saarijärvi, Karstula, Kyyjärvi, Kannonkoski, Kivijärvi, Kinnula, Pihtipudas, Viitasaari)

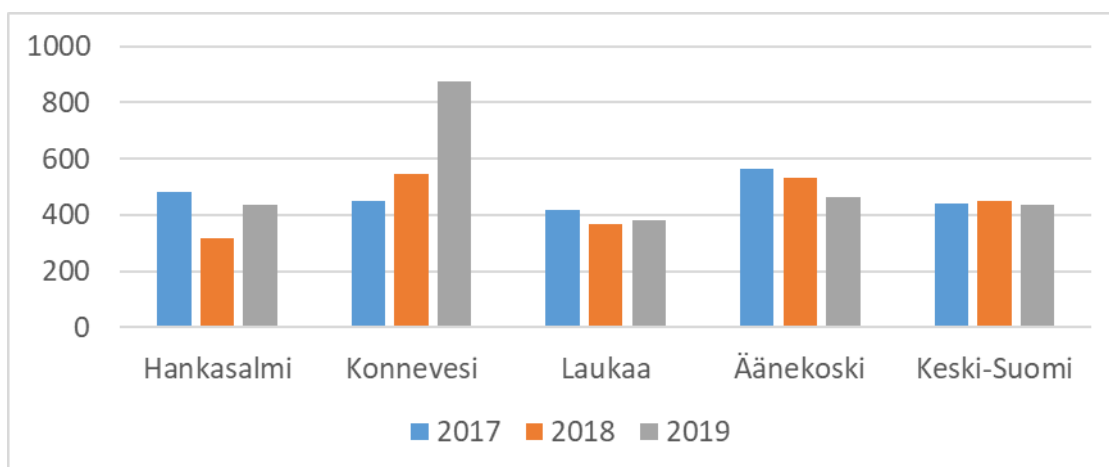

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

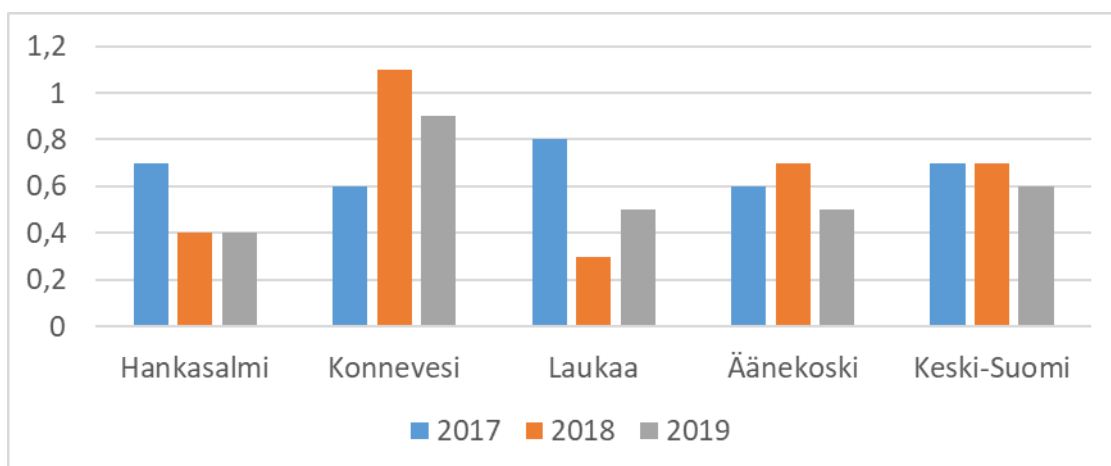

Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (Tieto puuttuu: Kannonkoski, Kinnula, Kivijärvi, Uurainen 2017-2018)

Itäinen (Äänekoski, Konnevesi, Laukaa, Hankasalmi)

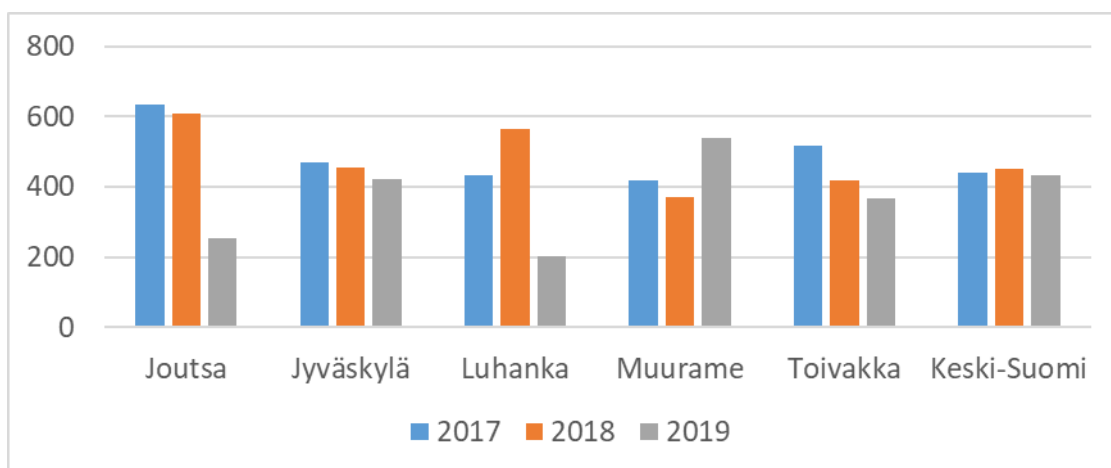

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

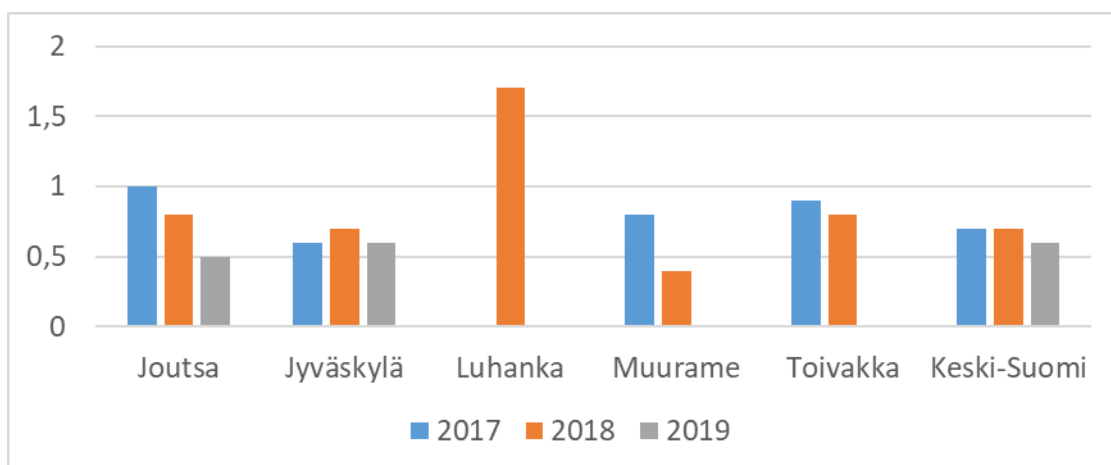

Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Eteläinen (Jyväskylä, Muurame, Toivakka, Luhanka, Joutsa)

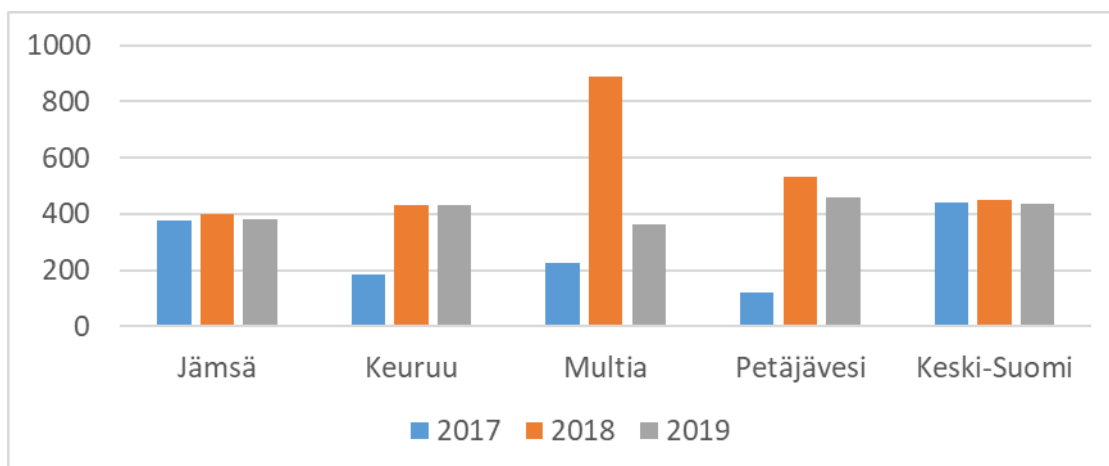

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

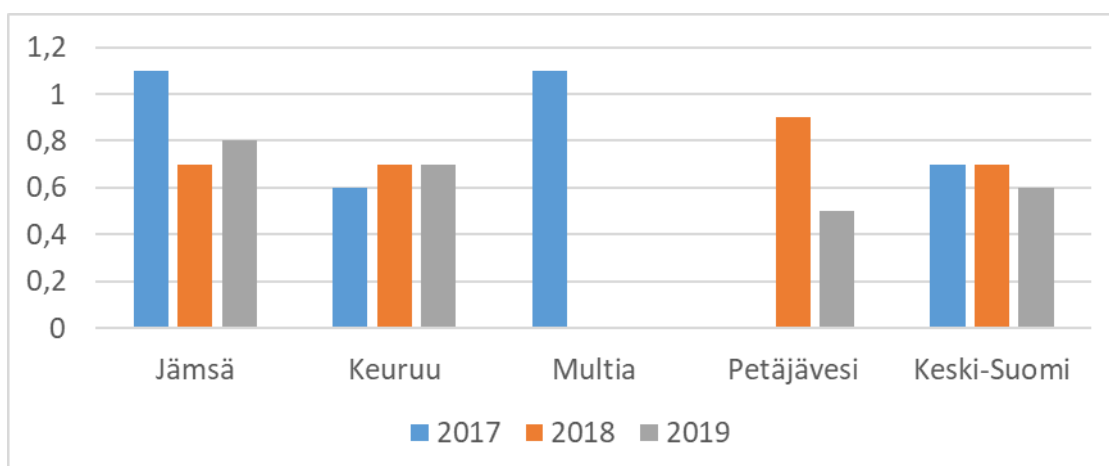

Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Läntinen (Jämsä, Keuruu, Multia, Petäjävesi)

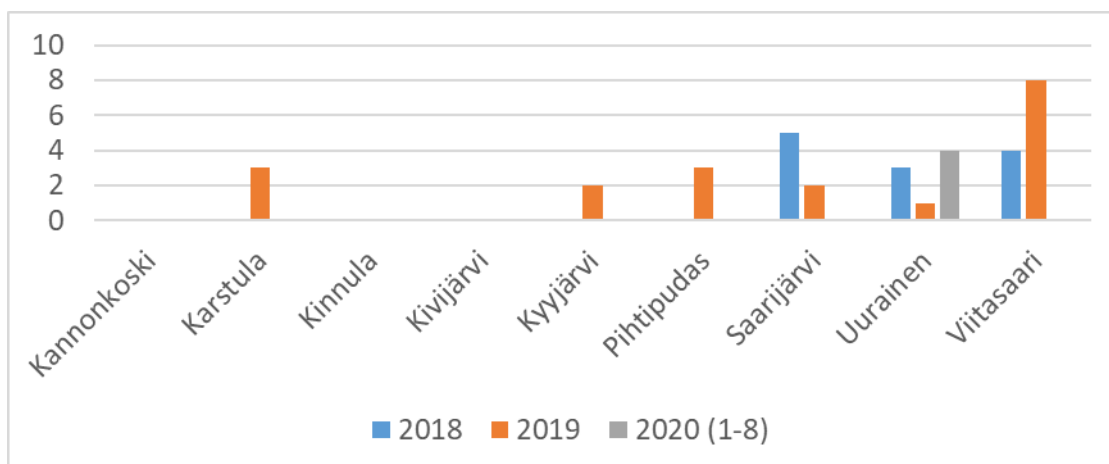
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

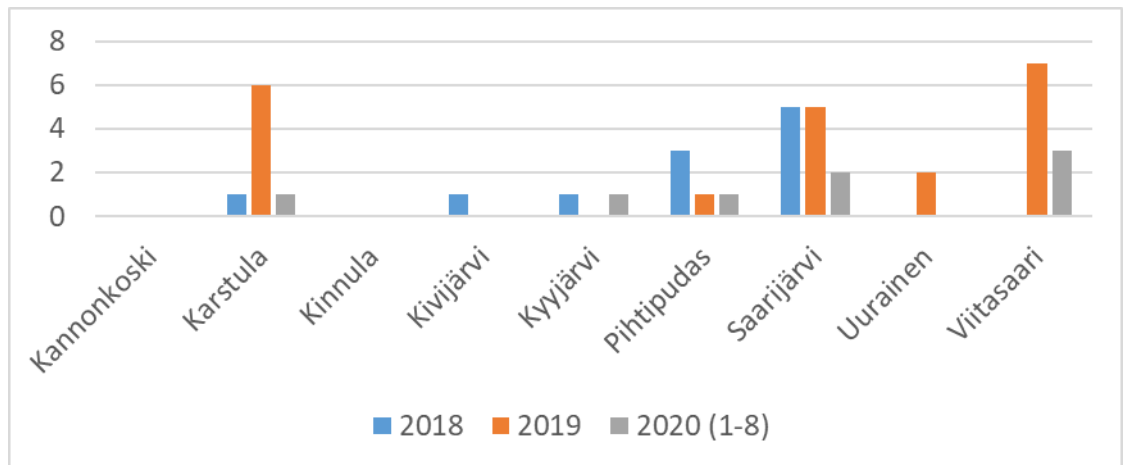
Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Lähisuhdeväkivallan vähentäminen

Pohjoinen (Uurainen, Saarijärvi, Karstula, Kyyjärvi, Kannonkoski, Kivijärvi, Kinnula, Pihtipudas, Viitasaari)

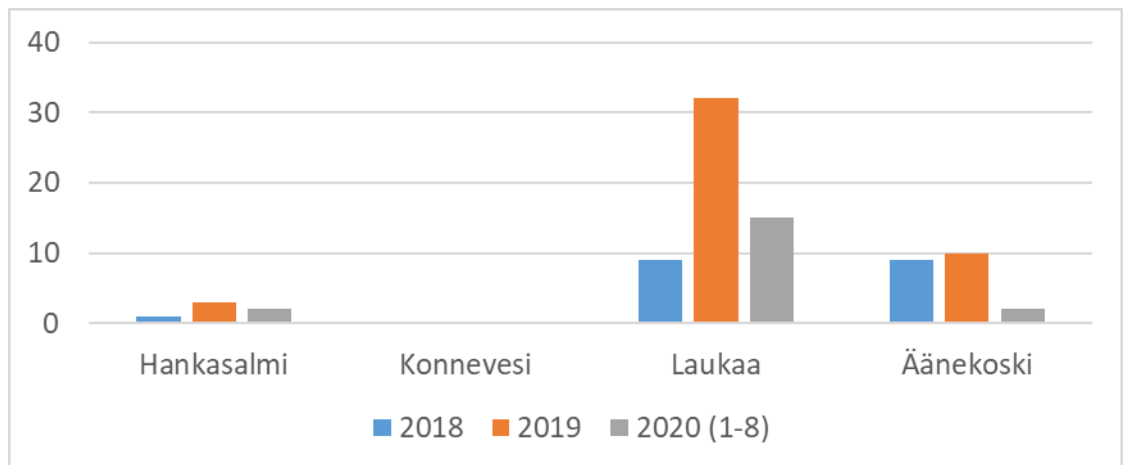

Väkivaltarikokset perheväkivalta, asianomistaja alle 18v

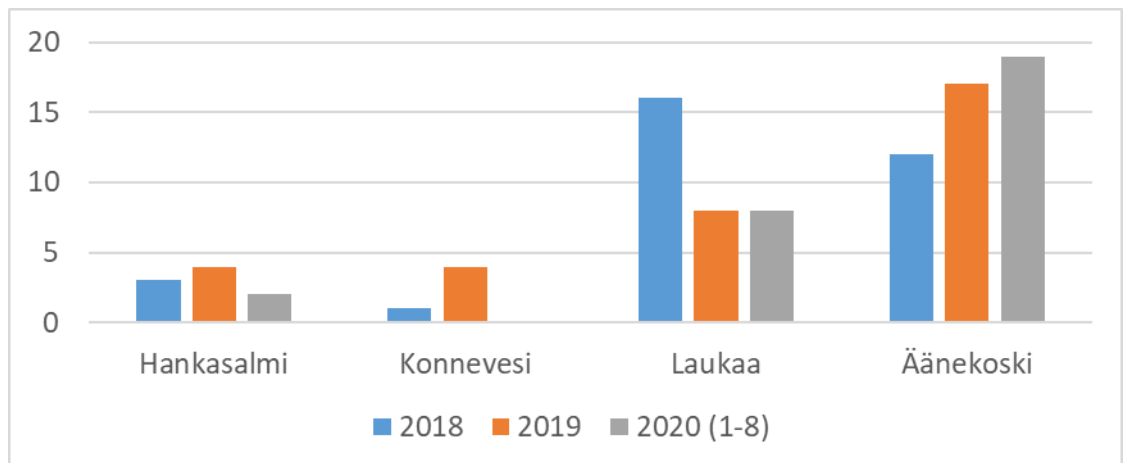

Väkivaltarikokset perheväkivalta, asianomistaja yli 18v

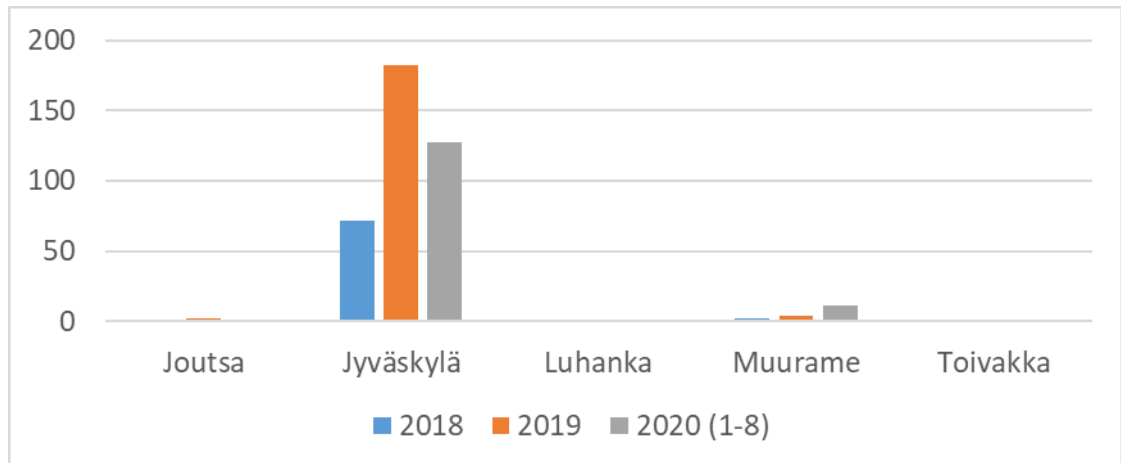
Itäinen (Äänekoski, Konnevesi, Laukaa, Hankasalmi)

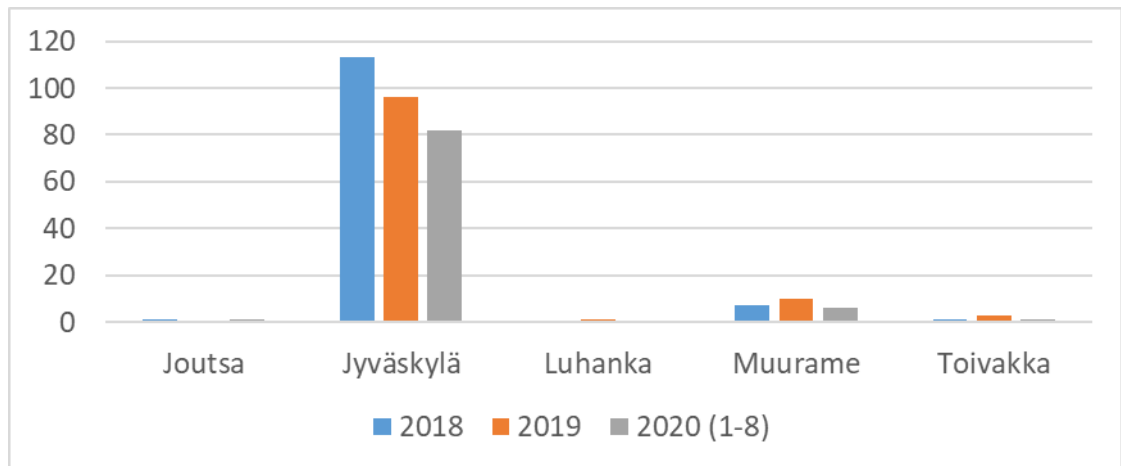
Väkivaltarikokset perheväkivalta, asianomistaja alle 18v

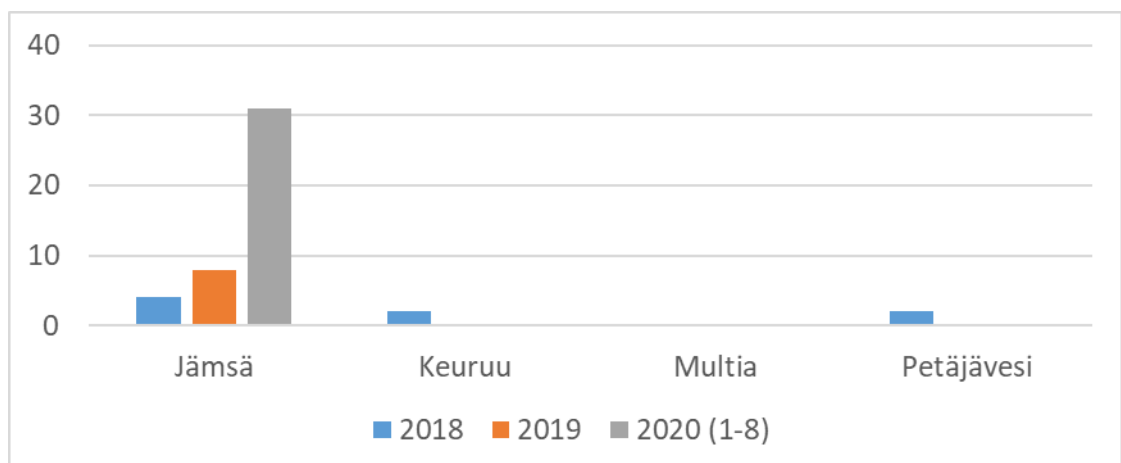
Väkivaltarikokset perheväkivalta, asianomistaja yli 18v

Eteläinen (Jyväskylä, Muurame, Toivakka, Luhanka, Joutsa)

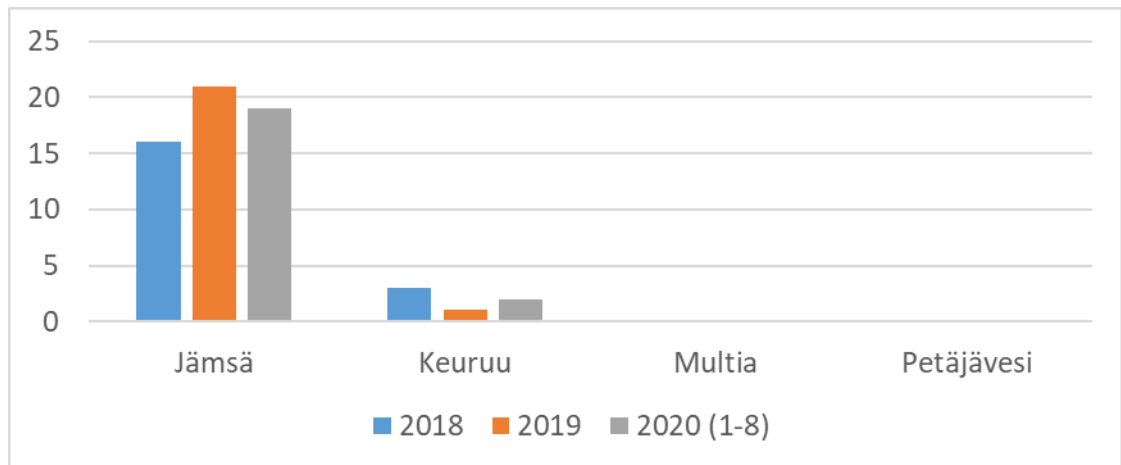
Väkivaltarikokset perheväkivalta, asianomistaja alle 18v

Väkivaltarikokset perheväkivalta, asianomistaja yli 18v

Läntinen (Jämsä, Keuruu, Multia, Petäjävesi)

Väkivaltarikokset perheväkivalta, asianomistaja alle 18v

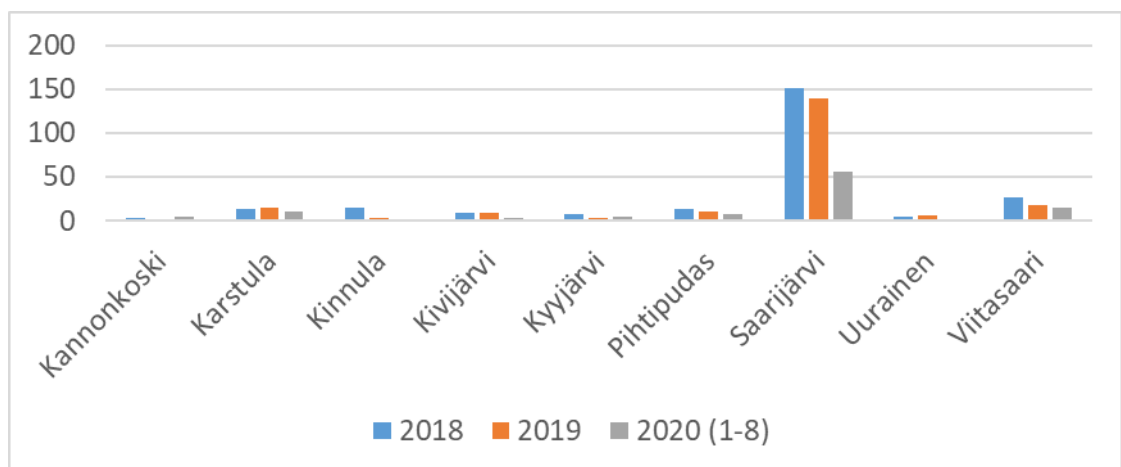
Väkivaltarikokset perheväkivalta, asianomistaja yli 18v

Hyvien väestösuhteiden edistäminen

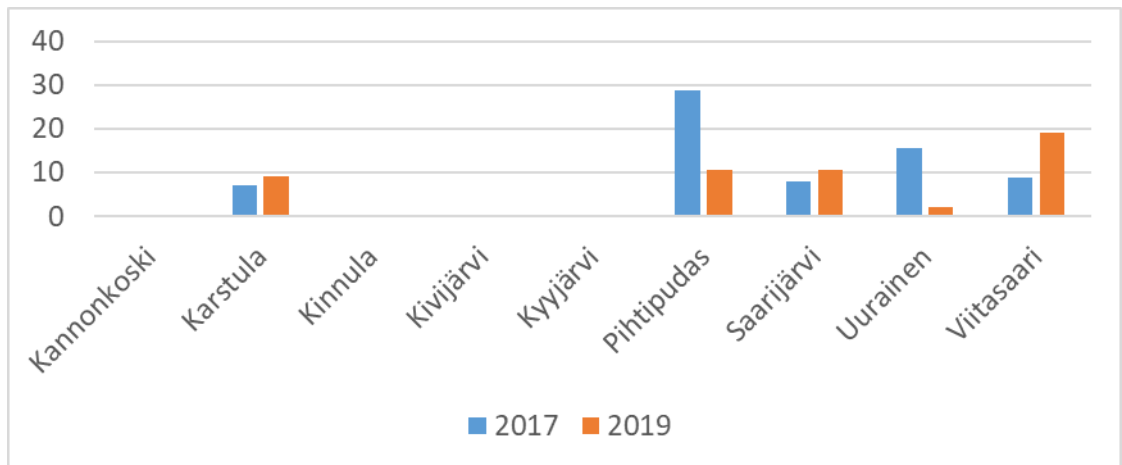
Hyvien väestösuhteiden edistämiseksi ei ollut valmista tilastotietoa. Tulevaisuudessa tilastojen hankkimiseksi on tarkoituksenmukaista hyödyntää KSTURVA – organisaation laajoja viestintäkanavia yhteistyössä koko Keski-Suomen alueen osalta.

Alkoholista johtuvien turvallisuushaittojen vähentäminen

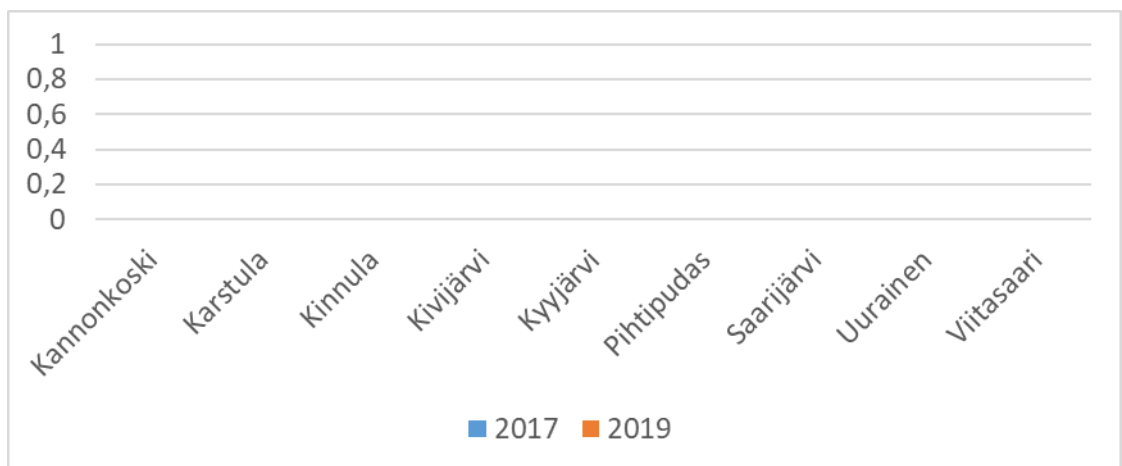
Pohjoinen (Uurainen, Saarijärvi, Karstula, Kyyjärvi, Kannonkoski, Kivijärvi, Kinnula, Pihtipudas, Viitasaari)

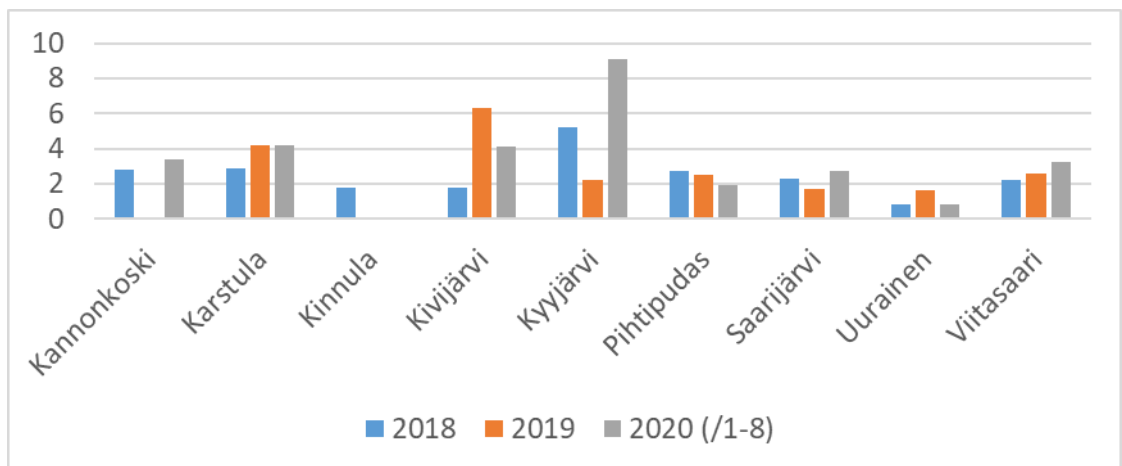
Päihtymisperusteiset kiinniotot

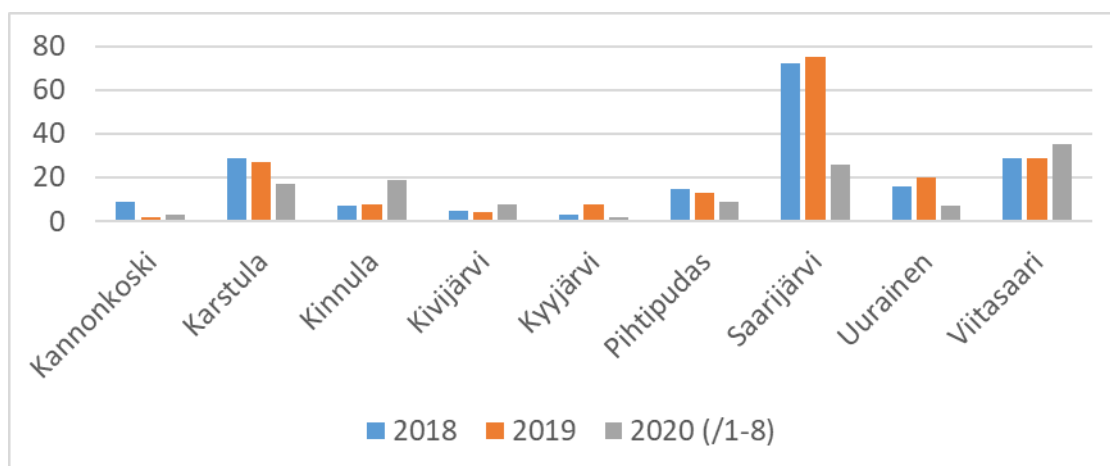
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista
Tieto puuttuu: Kannonkoski, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi

Alaikäisten alkoholin ostot vähittäismyynnistä, % 8. ja 9. luokan oppilaista
Tieto puuttuu: muut pl. Saarijärvi 2019: 0

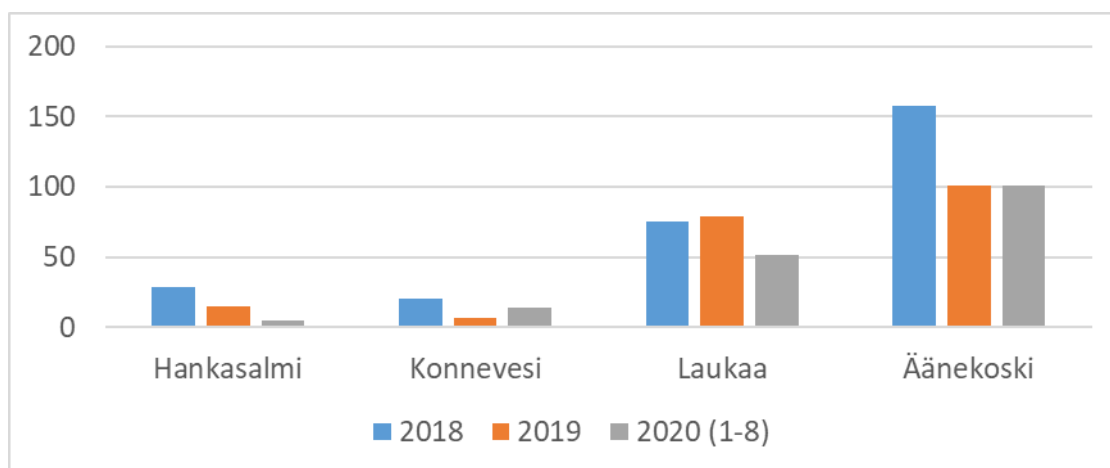

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset, 1000 asukasta kohden

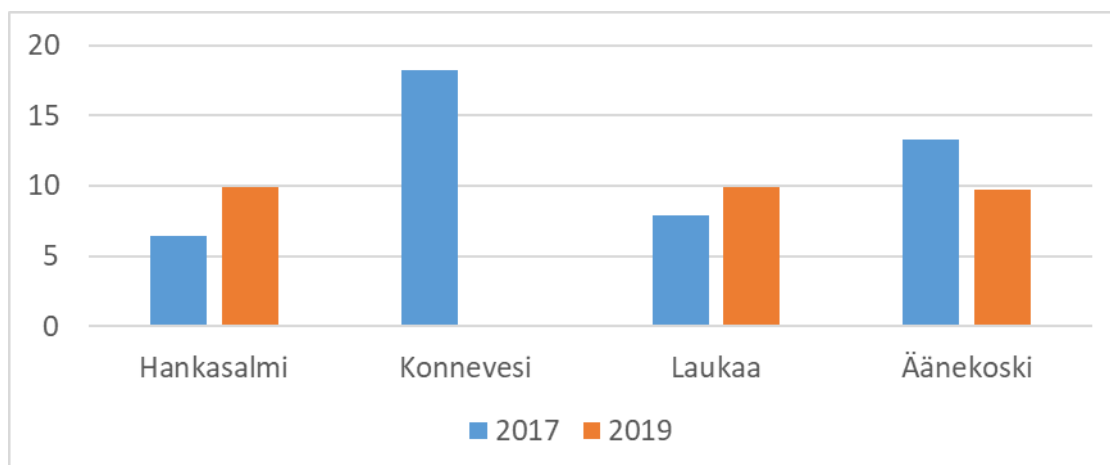

Päihteiden vaikutuksen alaisina tehdyistä väkivaltarikoksista syyllisiksi epäillyt

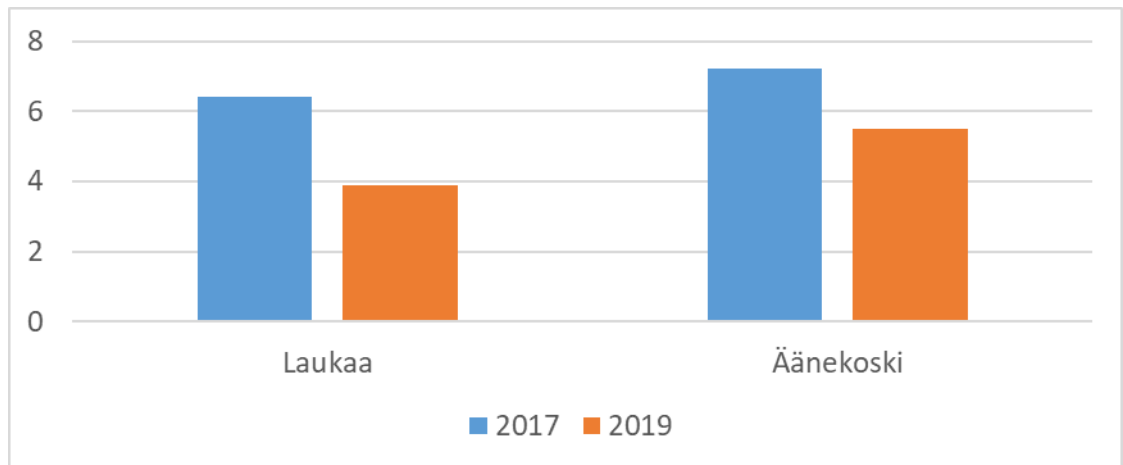
Itäinen (Äänekoski, Konnevesi, Laukaa, Hankasalmi)

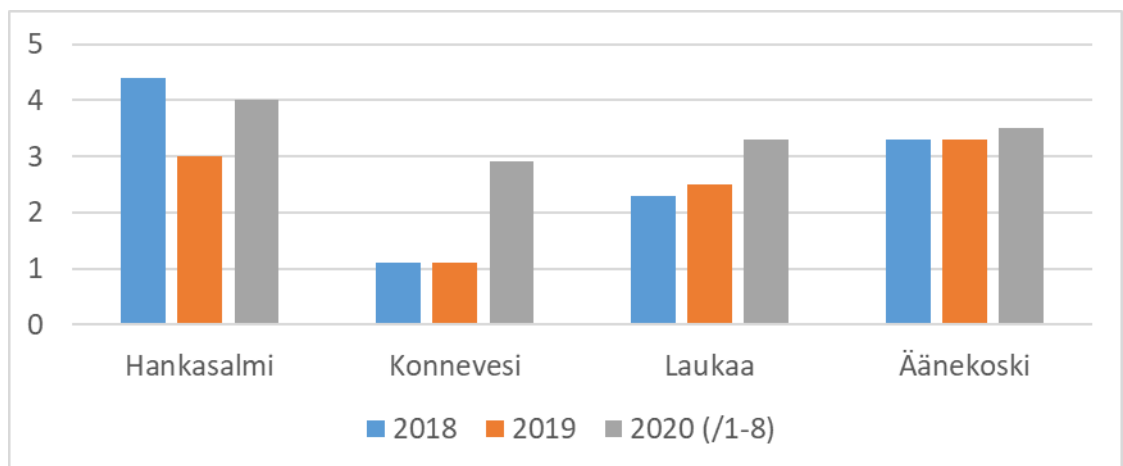
Päihtymisperusteiset kiinniotot

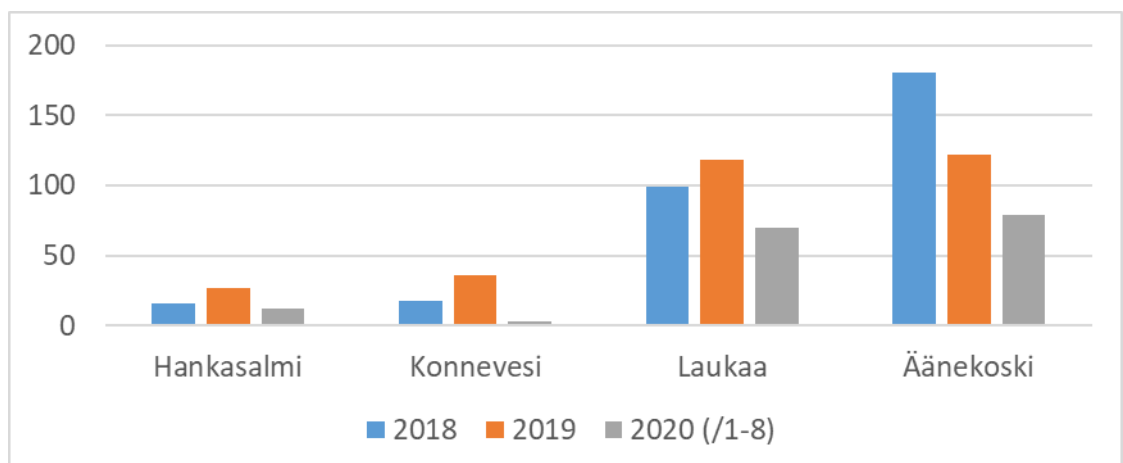
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista
Tieto puuttuu: Konnevesi 2019

Alaikäisten alkoholin ostot vähittäismyynnistä, % 8. ja 9. luokan oppilaista
Tieto puuttuu: Hankasalmi, Konnevesi

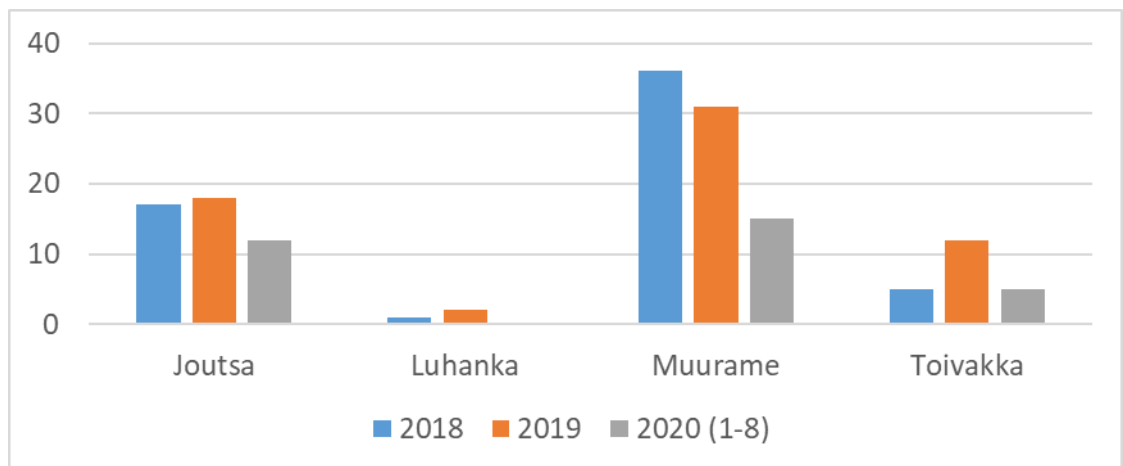

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset, 1000 asukasta kohden

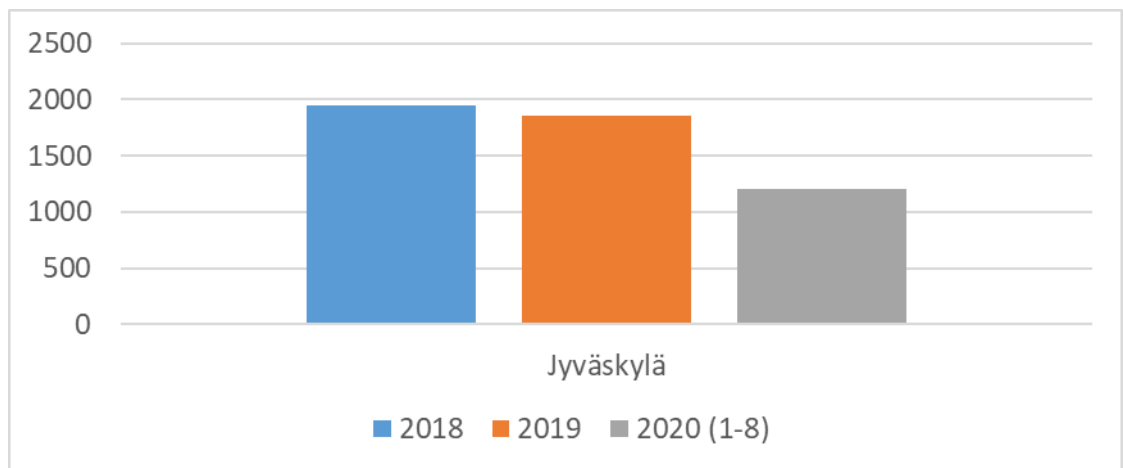

Päihteiden vaikutuksen alaisina tehdyistä väkivaltarikoksista syyllisiksi epäillyt

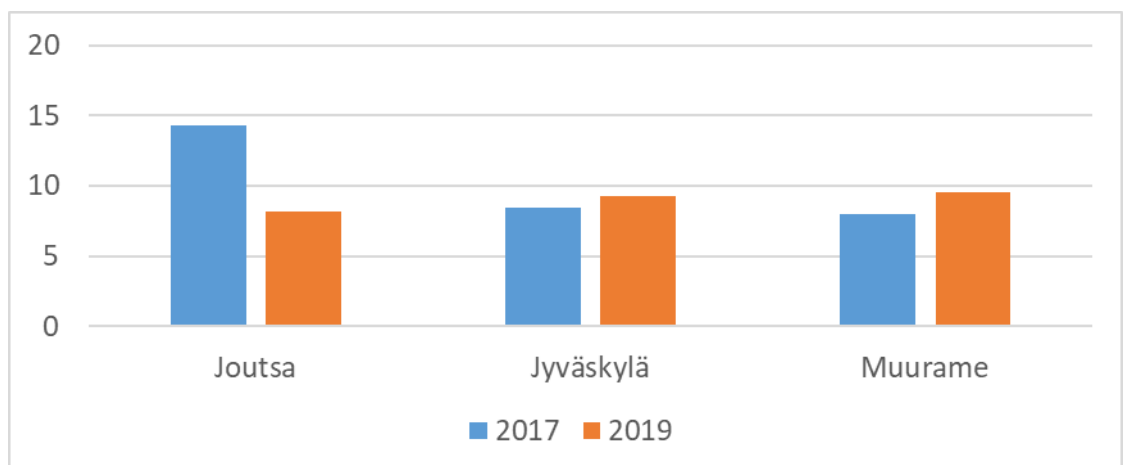
Eteläinen (Jyväskylä, Muurame, Toivakka, Luhanka, Joutsa)

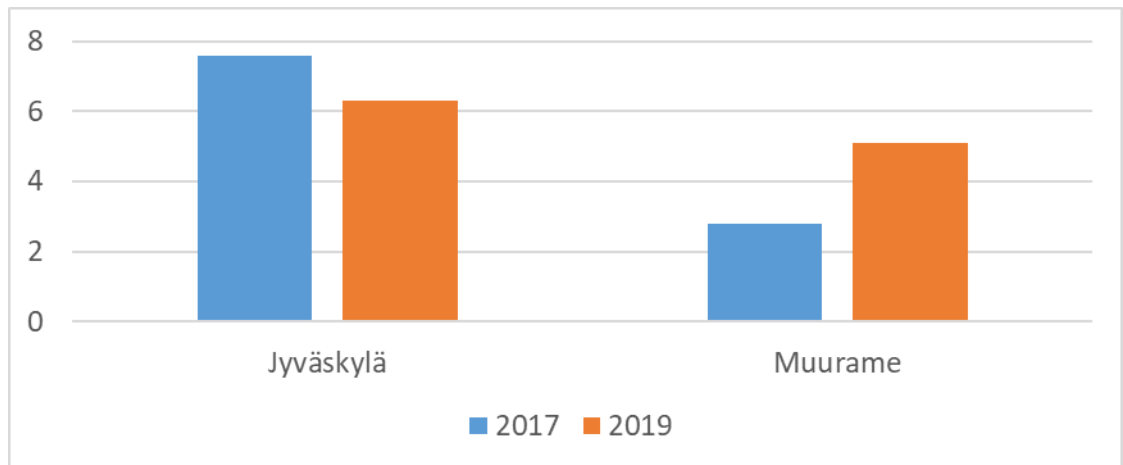
Päihtymisperusteiset kiinniotot

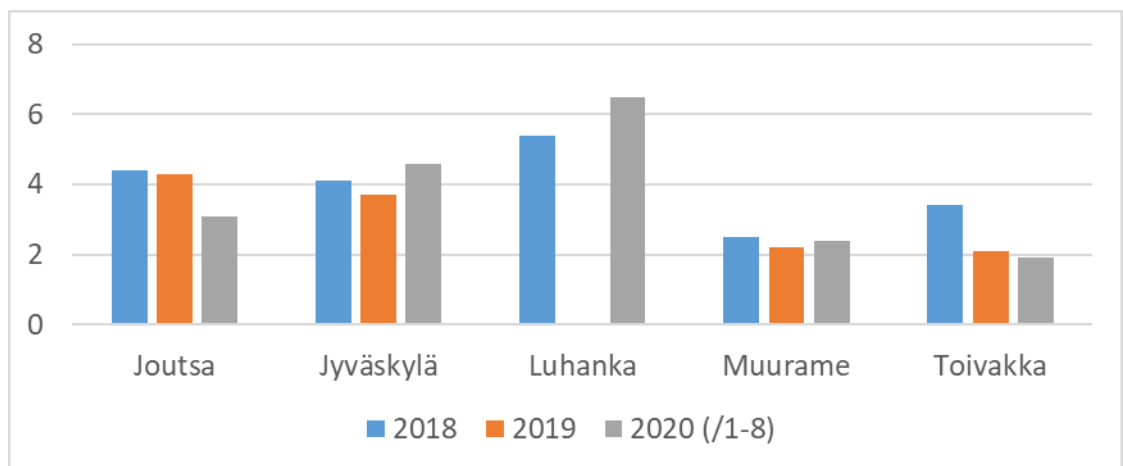
Päihtymisperusteiset kiinniotot, Jyväskylä

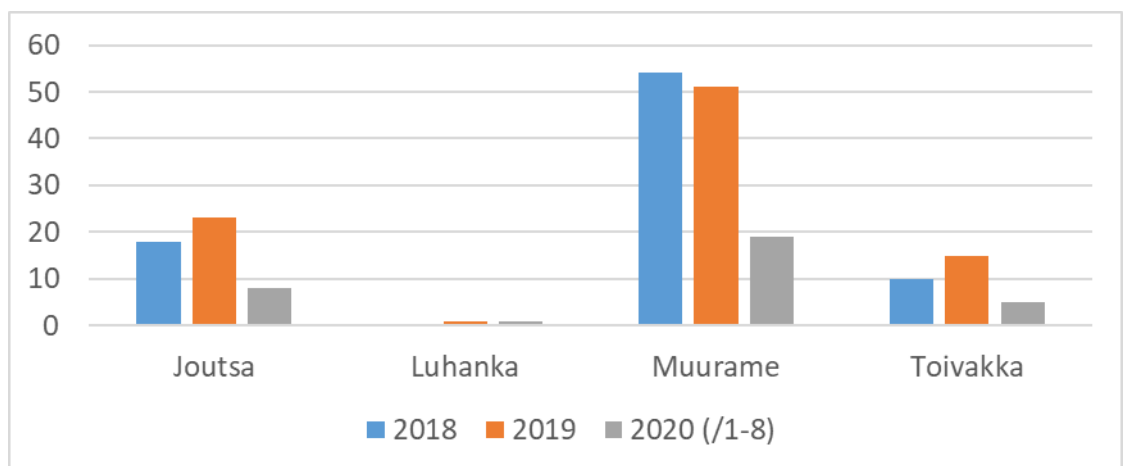
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista
Tieto puuttuu: Luhanka, Toivakka

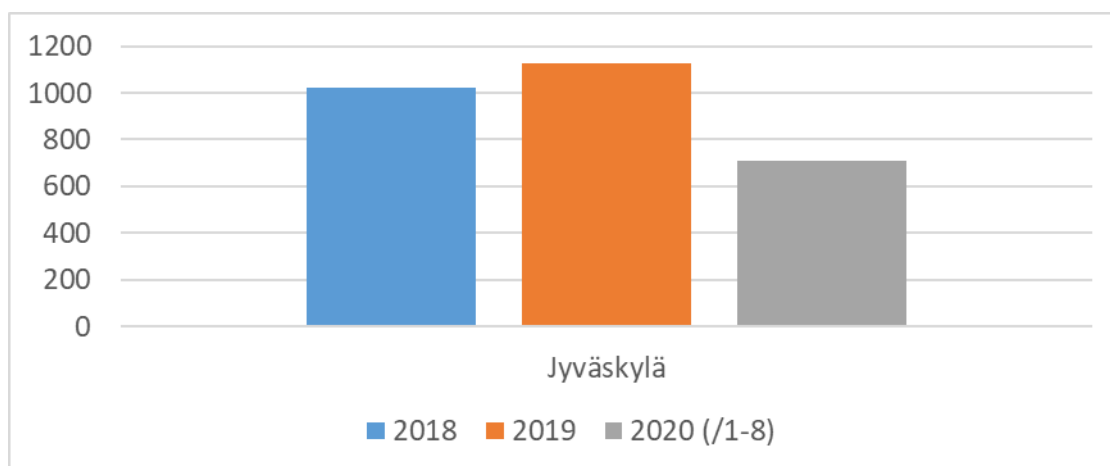
Alaikäisten alkoholin ostot vähittäismyynnistä, % 8. ja 9. luokan oppilaista
Tieto puuttuu: Joutsa, Luhanka, Toivakka

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset, 1000 asukasta kohden

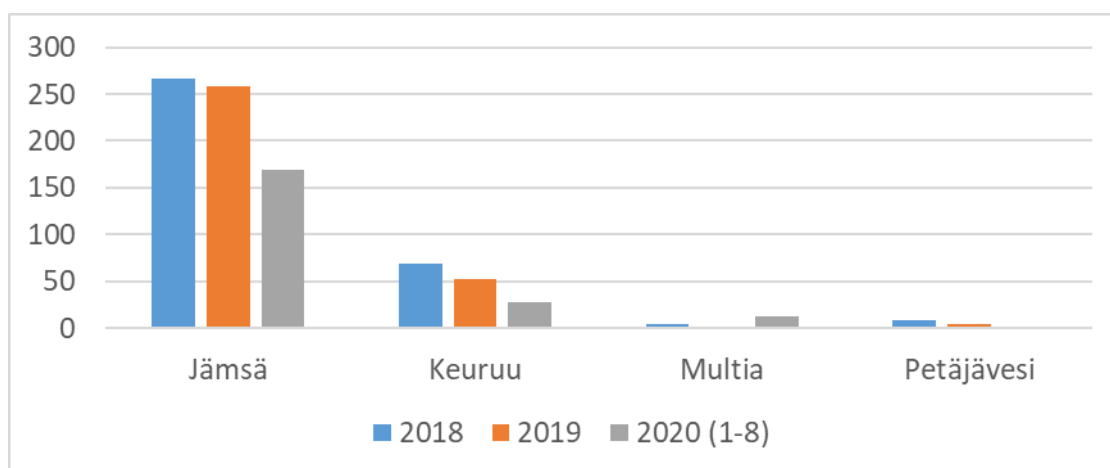

Päihteiden vaikutuksen alaisina tehdyistä väkivaltarikoksista syyllisiksi epäillyt

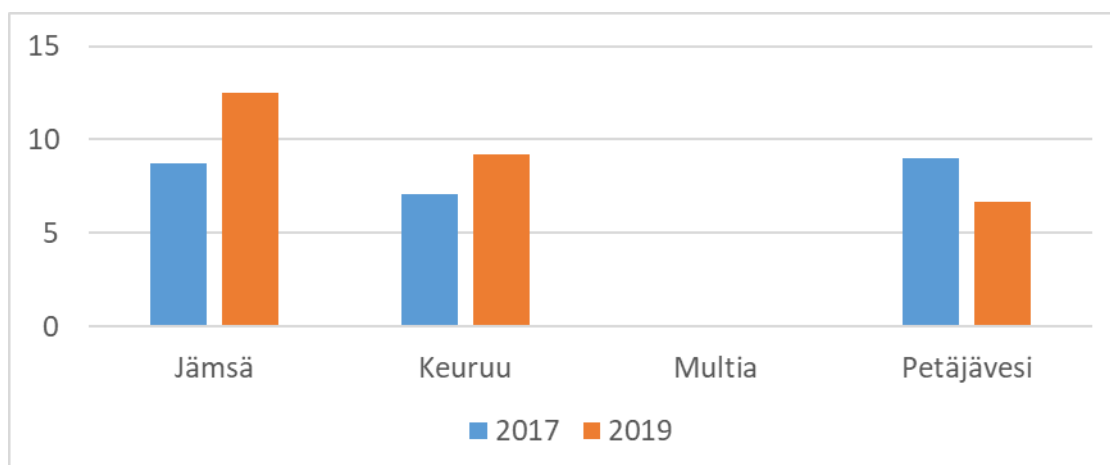

Päihteiden vaikutuksen alaisina tehdyistä väkivaltarikoksista syyllisiksi epäillyt, Jyväskylä

Läntinen (Jämsä, Keuruu, Multia, Petäjävesi)

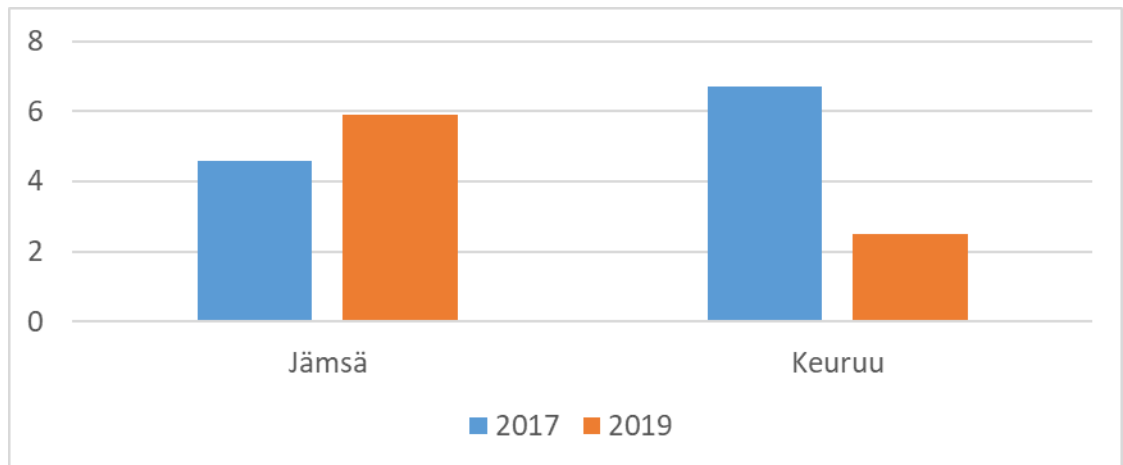

Päihtymisperusteiset kiinniotot

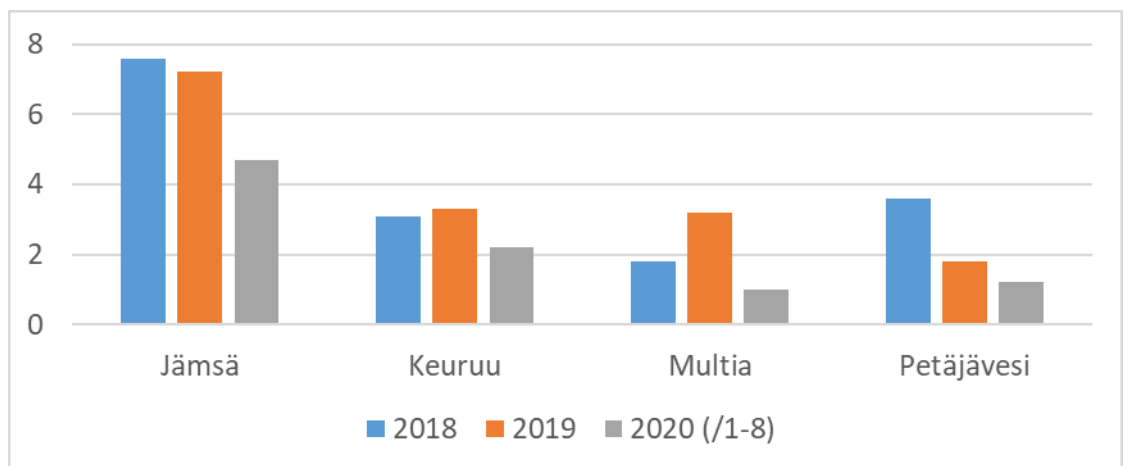

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

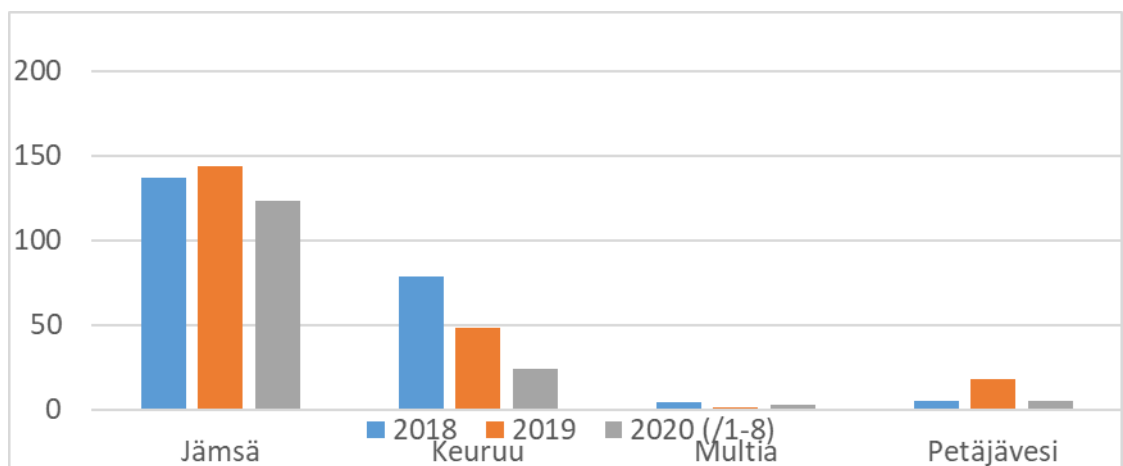
Tieto puuttuu: Multia

Alaikäisten alkoholin ostot vähittäismyynnistä, % 8. ja 9. luokan oppilaista
Tieto puuttuu: Multia, Petäjävesi

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset, 1000 asukasta kohden

Päihteiden vaikutuksen alaisina tehdyistä väkivaltarikoksista syylliseksi epäillyt

Julkisten tilojen turvallisuus sekä oppilaitosten turvallisuus

Julkisten tilojen turvallisuudelle sekä oppilaitosten turvallisuudelle ei ollut valmista tilastotietoa. Tulevaisuudessa tilastojen hankkimiseksi on tarkoituksenmukaista hyödyntää KSTURVA –organisaation laajoja viestintäkanavia yhteistyössä koko Keski-Suomen alueen osalta.